IO1: IDENTIFICATION OF LOCAL CHALLENGES IN URBAN SETTINGS_GR

enacting-project.eu

Promoting common values, inclusion, civic engagement and participation through skills development in the arts and innovative digital practices

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

TOPICS

- Social Documentary
- Active citizenship and community engagement
- Social inclusion

Prepared by SMouTh, Larissa-Greece

10 March 2023

Jugend- & Kulturprojekt e.V.
centro creazione cultura
SMouTh SYNERGY OF MUSIC THEATRE
ReadLab Research Innovation and Development Lab
LES TÊTES DE L'ART RÉVÉLATEURS D'OPTIMISME

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΥ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (IO1)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 4

Τι αφορά η μεθοδολογία; 4

Πώς δημιουργήθηκε; 5

Πώς τη χρησιμοποιώ; 6

ΝΟΤΚΙΜΑΝΤΕΡ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ 7

Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΙΘΟΥΣ 8

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ 12

Συναίνεση ή Σύγκρουση; Οι δυο κύριες προσεγγίσεις της Κοινωνικής Αλλαγής 12

ΤΟ ΘΕΜΑ ΜΟΥ 14

Έμπνευση 14

Η αρχική σας άποψη 14

Από το δέντρο στο δάσος ή αντίστροφα; 15

ΜΕΘΟΔΟΙ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ 17

Ποσοτικές και Ποιοτικές μέθοδοι κοινωνικής έρευνας 17

Πρωτογενής και Δευτερογενής κοινωνική έρευνα 17

Δευτερογενής Έρευνα σε τοπικό επίπεδο 18

Είδη και χρήση των πόρων 18

ENACTING Πρότυπο Δευτερογενούς Έρευνας 21

ENACTING Ποιοτική Έρευνα της επιλεγμένης Κοινότητας 22

ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ «ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» 26

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ 28

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΙΟ1 ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 28

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΙΟ1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 32

Νεολαία 32

Καλλιτέχνες 38

Μετανάστευση 44

Αναπηρία 50

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τι αφορά η Μεθοδολογία;

Η Μεθοδολογία Εντοπισμού Τοπικών Προκλήσεων σε Αστικά Περιβάλλοντα αποτελεί έναν οδηγό για τη βήμα προς βήμα διερεύνηση και ανάδειξη των τοπικών προκλήσεων και των αναγκών που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες σε αστικά περιβάλλοντα, λόγω κοινωνικών ζητημάτων.

Βασίζεται στις **συμμετοχικές προσεγγίσεις κοινωνικής διερεύνησης** και περιλαμβάνει την ερευνητική εμπειρία της κοινοπραξίας ENACTING στο διάστημα των πρώτων 14 μηνών της υλοποίησης του έργου (Ιούνιος 2021 έως Αύγουστος 2022). Περιλαμβάνει τα **εργαλεία διερεύνησης** που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου (Πρότυπο Δευτερογενούς Έρευνας σε Τοπικό Επίπεδο, Ερωτηματολόγια Ποιοτικής Έρευνας) και προτείνει τους πλέον αποτελεσματικούς **τρόπους χρήσης** αυτών των εργαλείων.

Η εν λόγω μεθοδολογία εστιάζει στην κοινωνική διερεύνηση προκειμένου να παραχθεί υλικό για τη **δημιουργία κοινωνικών ντοκιμαντέρ**. Αν και ακολουθεί τις βασικές αρχές της συμμετοχικής κοινωνικής έρευνας και θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και για άλλους λόγους, η βασική της εστίαση γίνεται στη **σύνδεση του κοινωνικού με τη δημιουργική διαδικασία παραγωγής ενός καλλιτεχνικού προϊόντος**, του ντοκιμαντέρ. Έτσι, πολλές από τις οδηγίες και τις συμβουλές αφορούν τη σύνδεση της διαδικασίας διερεύνησης με τον στόχο ανάπτυξης κοινωνικών ντοκιμαντέρ.

Πώς δημιουργήθηκε;

Η ολοκλήρωση της μεθοδολογίας ακολούθησε ένα σχετικά μακρύ και έντονο διάστημα σχεδιασμού, σύναψης ερευνητικής σχέσης με τοπικούς φορείς και σημαντικά άτομα σε τουλάχιστον πέντε πόλεις της Ευρώπης (Δρέσδη, Μασσαλία, Φλωρεντία, Αθήνα και Λάρισα), πιλοτικής χρήσης των ερευνητικών εργαλείων, ανάλυσης των αποτελεσμάτων και συγγραφής της μεθοδολογίας. Σε όλα αυτά τα βήματα υπήρξαν ενδιάμεση περίοδοι αλλαγών, προσαρμογών και βελτιώσεων.

Η διακρατική ερευνητική ομάδα του έργου, υπό τον συντονισμό του Συνεργείου Μουσικού Θεάτρου, σχεδίασε την πρώτη εκδοχή των ερευνητικών εργαλείων το καλοκαίρι του 2021. Το φθινόπωρο του ίδιου χρόνου αναπτύχθηκαν σε κάθε πόλη της κοινοπραξίας τοπικές ομάδες φορέων που, με συντονισμένο τρόπο, προσέγγισαν κριτικά τα υπό ανάπτυξη εργαλεία και προσέθεσαν συμμετοχικά την βιωμένη κοινωνική εμπειρία τους.

Η πιλοτική εφαρμογή του Προτύπου Δευτερογενούς Έρευνας (ερωτηματολόγιο) έλαβε χώρα το διάστημα Νοεμβρίου 2021 έως Δεκεμβρίου 2022 στις πέντε πόλεις της κοινοπραξίας και οδήγησε στη δημιουργία μιας Συγκεντρωτικής Έκθεσης (στα αγγλικά) που μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να διαβάσει εδώ (https://enacting-project.eu/wp-content/uploads/2022/09/IO1_Summary-Desktop-Research_v1_reviewed_31.05.2022.pdf).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Δευτερογενούς Έρευνας σε κάθε πόλη, εντοπίστηκαν συνολικά τέσσερις βασικές κοινότητες που συγκέντρωναν το ενδιαφέρον των ερευνητών: **Καλλιτέχνες**, **Νεολαία**, **Μετανάστες-Πρόσφυγες** και **Άτομα με Αναπηρία**[1]. Παρά την τρέχουσα απειλή στην κοινωνική συνοχή και την αβεβαιότητα που έφερε ο Covid-19, η διαδικασία ανέδειξε κοινωνικές προκλήσεις όπως η οικονομική και δημιουργική επισφάλεια των καλλιτεχνών, η απομόνωση και η έλλειψη εκπροσώπησης των νέων στο δημόσιο λόγο, η μισαλλοδοξία που αντιμετωπίζουν άτομα με μεταναστευτικό και προσφυγικό υπόβαθρο και η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία στην εργασία, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό. Ταυτόχρονα με την πιλοτική εφαρμογή της Δευτερογενούς Έρευνας αναπτύχθηκαν τέσσερα ερωτηματολόγια ποιοτικής έρευνας που αντιστοιχούσαν στις τέσσερις προαναφερόμενες κοινότητες. Με τη συμμετοχή φορέων από κάθε πόλη του έργου, μεταξύ Δεκεμβρίου 2021 και Φεβρουαρίου 2022 συλλέχτηκαν περισσότερα από 400 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Τα αποτελέσματα συγκεντρώθηκαν, αναλύθηκαν, κατηγοριοποιήθηκαν και παρουσιάστηκαν στην Συνοπτική Έκθεση Ποιοτικής Έρευνας (στα αγγλικά) που μπορεί κάποιος να διαβάσει εδώ (https://enacting-project.eu/wp-content/uploads/2022/09/ENACTING_Qualitative-Report-Summary.pdf).

[1] Σε πολλά έγγραφα – ακόμα και επίσημα – οι ανάπηροι/ες αναφέρονται ως άτομα με αναπηρίες. Σύμφωνα με το Κοινωνικό Μοντέλο της Αναπηρίας που υποστηρίζεται από τα άτομα με αναπηρία – αντίθετα από το Ιατρικό Μοντέλο της Αναπηρίας – ο ορθός όρος είναι «Άτομα με Αναπηρία» και όχι «Άτομα με Αναπηρίες». «*Η χρήση του όρου 'αναπηρία' αντί του 'αναπηρίες' είναι σημαντική καθώς αναδεικνύει την αντίληψη ότι η αναπηρία είναι μια οικουμενική ανθρώπινη εμπειρία στην οποία παίζουν ρόλο οι διαβαθμίσεις και όχι ένα εγγενές χαρακτηριστικό του ατόμου, όπως το φύλο, η ηλικία, που χρησιμοποιείται για την κατηγοριοποίηση και καταμέτρηση των ανθρώπων*» (ανακτημένο από: https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/people-with-disability-vs-persons-with-disabilities#:~:text=The%20use%20of%20%E2%80%9Cdisability%E2%80%9D%20rather,to%20categorise%20and%20count%20individuals)

Η γνώση που παράχθηκε από την πιλοτική χρήση των ερευνητικών εργαλείων (όλα τα ερωτηματολόγια περιλαμβάνονται στην παρούσα έκδοση) ενέπνευσε τους εκπαιδευτές και ερευνητές που ανέπτυξαν το εκπαιδευτικό υλικό για την κοινωνική διερεύνηση που αποτελεί πια αναπόσπαστο μέρος του Διαδικτυακού Μαθήματος ENACTING (https://vle.enacting-project.eu/). Σημαντικές οδηγίες, συμβουλές και προσεγγίσεις που μπορεί ένας αυτόνομος εκπαιδευόμενος να συναντήσει στο εκπαιδευτικό υλικό του ENACTING, παρουσιάζονται επίσης και στην Μεθοδολογία Εντοπισμού Τοπικών Προκλήσεων σε Αστικό Περιβάλλον.

Πώς τη χρησιμοποιώ;

Η Μεθοδολογία Εντοπισμού Τοπικών Προκλήσεων σε Αστικό Περιβάλλον μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτούσια. Λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες προσεγγίσεις που περιλαμβάνονται εδώ και που καλύπτουν την ανάγκη ενός συνοπτικού θεωρητικού πλαισίου, μπορούμε να αξιοποιήσουμε το Πρότυπο Δευτερογενούς Έρευνας για να εντοπίσουμε τις βασικές τοπικές προκλήσεις και το Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής Έρευνας (το αντίστοιχο της κοινότητας που ερευνάμε) για να διαμορφώσουμε το θέμα μας ή/και να εμβαθύνουμε σε αυτό.

Είναι όμως επίσης δυνατό να την **προσαρμόσουμε** ανάλογα με τις ανάγκες μας. Σε όλα τα ερωτηματολόγια μπορούν να προστεθούν, να αφαιρεθούν ή να αλλάξουν κάποια στοιχεία, ακόμα και ολόκληρες ερωτήσεις. Κάθε στοιχείο και ερώτηση έχει τη σημασία της και μπορεί η διαδικασία της προσαρμογής να αποτελέσει πρόκληση. Σε περίπτωση ανάγκης προσαρμογής της μεθοδολογίας προτείνουμε να ακολουθηθεί η συμμετοχική προσέγγιση, δηλαδή να ζητηθεί από άλλα άτομα του περιβάλλοντός μας να συνδράμουν με τη γνώμη τους σε αυτό που επιχειρούμε να κάνουμε. Κάτι τέτοιο μπορεί να αυξήσει ραγδαία τις πιθανότητες επιτυχούς προσαρμογής.

Σε περίπτωση που το ερευνητικό μας ενδιαφέρον αφορά κάποια άλλη κοινότητα που δεν περιλαμβάνεται στις κοινότητες που εντόπισε το έργο ENACTING για την πιλοτική εφαρμογή (Καλλιτέχνες, Νεολαία, Μετανάστες-Πρόσφυγες και Άτομα με Αναπηρία), έχουμε τη δυνατότητα να προσαρμόσουμε ανάλογα το τελευταίο τμήμα του Ερωτηματολογίου Ποιοτικής Έρευνας. Σε αυτή την περίπτωση, συστήνεται ανεπιφύλακτα η συνεργασία με ένα ή περισσότερα μέλη της κοινότητας που θέλουμε να ερευνήσουμε. Η συμμετοχική προσέγγιση οφείλει εδώ να εφαρμοστεί πιο αυστηρά και με ειλικρίνεια καθώς, μια επιτυχημένη προσαρμογή σε ένα ήδη καλό ερευνητικό εργαλείο μπορεί να μας δώσει εντυπωσιακά αποτελέσματα.

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Το 1948, η Παγκόσμια Ένωση Ντοκιμαντέρ (World Union of Documentary - WUD) θέσπισε τον ακόλουθο ορισμό του ντοκιμαντέρ:

"*Τα ντοκιμαντέρ είναι όλες οι μέθοδοι καταγραφής σε φιλμ κάθε πτυχής της πραγματικότητας που ερμηνεύεται με ειλικρινή και δικαιολογημένη ανασύνθεση, έτσι ώστε να απευθύνεται είτε στη λογική είτε στο συναίσθημα, με σκοπό την τόνωση της επιθυμίας για τη διεύρυνση της ανθρώπινης γνώσης και κατανόησης, καθώς και της ειλικρινούς προβολής προβλημάτων και λύσεων στους τομείς της οικονομίας, του πολιτισμού και των ανθρώπινων σχέσεων*"[2].

Τα παραπάνω θα μπορούσαν να αφορούν και το δημοσιογραφικό ρεπορτάζ. Το ντοκιμαντέρ και η δημοσιογραφία έχουν σίγουρα πολλά κοινά (όπως φαίνεται από τον ορισμό παραπάνω), αλλά η κύρια διαφορά είναι ότι το ντοκιμαντέρ είναι μια **μορφή τέχνης**. Αυτό σημαίνει ότι οι δημιουργοί του έχουν μεγαλύτερη ελευθερία και περισσότερες επιλογές από τους δημοσιογράφους και την ευκαιρία να εκφράσουν μια **προσωπική άποψη** αντί να παρουσιάσουν απλώς τα γεγονότα.

Το **κοινωνικό ντοκιμαντέρ** είναι μια μη μυθοπλαστική κινηματογραφική ταινία που αποσκοπεί στην καταγραφή, την ανάδειξη, την ευαισθητοποίηση ή την ερμηνεία ενός κοινωνικού ζητήματος, ώστε να προκαλέσει **κοινωνική αλλαγή**.

Δεν είναι η πρώτη φορά που συνειδητοποιούμε ότι μια μορφή τέχνης μπορεί να αλλάξει την κοινωνία που ζούμε. Όμως το κοινωνικό ντοκιμαντέρ είναι μια ιδαίτερη μορφή τέχνης. Το κοινωνικό ντοκιμαντέρ **στοχεύει** στην κοινωνική αλλαγή. Αυτό το χαρακτηριστικό του είναι που δημιουργεί την ευθύνη του δημιουργών να αναδείξουν και να καταγράψουν την πραγματικότητα μεθοδικά, συστηματικά, βάσει δεοντολογικών αρχών, και με προσωπική και κοινωνική ειλικρίνεια. Το έργο τους μπορεί να μην δεχτεί τυπική κριτική από ακαδημαϊκές επιτροπές κοινωνικών ερευνών, αλλά θα ελεγχθεί από το κοινό που έχει αντίστοιχες εμπειρίες. Η ερμηνεία της πραγματικότητας, η προσωπική άποψη των δημιουργών, πρέπει να έχει σταθερά θεμέλια για να αλλάξει την κοινωνία, δηλαδή να μετακινήσει το κοινό από μια θέση σε μια άλλη.

Όμως ταυτόχρονα, η μεθοδική, συστηματική και ειλικρινής προσέγγιση ενός κοινωνικού ζητήματος μπορεί να μετακινήσει και τους ίδιους τους δημιουργούς από τη θέση που είχαν πριν αρχίσουν να το ερευνούν. Γι' αυτό, καλό ίσως θα ήταν να αρχίσουμε με το πώς οι άνθρωποι αλλάζουν στάση για ένα θέμα.

[2] Bienvenido LEÓN ANGUIANO, *El documental de divulgación científica*, Paidós, Barcelona, 1999, σ .63

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΙΘΟΥΣ

Υπάρχουν εξωγήινοι; Υπάρχει τηλεπάθεια; Πείσε με!

Όταν κάποιος ισχυρίζεται κάτι οφείλει να το τεκμηριώσει. Άλλοτε θέλουμε να το δούμε με τα μάτια μας. Άλλες φορές μας αρκεί να ακούσουμε ή να διαβάσουμε κάτι πειστικό. Αυτό που θα αλλάξει την άποψή μας είναι μια καινούρια **γνώση**. Αν και συνηθίζουμε να πιστεύουμε ότι οι άνθρωποι είναι φιλομαθείς και αναζητούν ασταμάτητα καινούριες γνώσεις, στην πραγματικότητα είναι πολλές οι αντιστάσεις που προβάλλουμε όταν κάποιος επιχειρήσει να μας μετακινήσει από την οπτική γωνία που έχουμε για τον κόσμο. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Οι άνθρωποι, εκτός από τη λογική, βασίζονται και στο **συναίσθημα**. Δεν μας αρέσει όταν μαθαίνουμε ότι οι αγαπημένοι μας πολιτικοί λαμβάνουν παράνομα δώρα και χρήματα από επιχειρηματίες. Αισθανόμαστε προδομένοι και θυμωμένοι. Τα αισθήματά μας γι' αυτούς δεν ταιριάζουν με τις αξίες μας.

Όταν μαθαίνουμε κάτι καινούριο έχουμε δυο επιλογές: να το αγνοήσουμε και να συνεχίσουμε τη ζωή μας όπως παλιότερα ή να το λάβουμε υπό ψη μας και να κάνουμε κάτι γι' αυτό, δηλαδή να αλλάξουμε **συμπεριφορά**. Σταματάμε να υποστηρίζουμε τους συγκεκριμένους πολιτικούς. Δηλαδή, η καινούρια γνώση μας κάνει να αισθανόμαστε διαφορετικά και αυτή **η αλλαγή μας ωθεί σε δράση**.

Σύμφωνα με τη Θεωρία των Κοινωνικών Αναπαραστάσεων[3] της Κοινωνικής Ψυχολογίας, η πραγματικότητα δεν είναι ίδια για όλους. Ο κόσμος των απόψεων, των πεποιθήσεων περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές «πραγματικότητες». Η πραγματικότητα του πολέμου είναι διαφορετική για τον στρατιώτη, τον άμαχο, τους φορείς της διεθνούς πολιτικής, τους πολίτες στην άλλη άκρη του κόσμου. Κατανοητό, αλλά πώς γίνεται να υπάρχουν διαφορετικές πραγματικότητες;

Όταν αναφερόμαστε στην πραγματικότητα, ουσιαστικά εννοούμε μια **κοινωνική αναπαράσταση της πραγματικότητας** και όχι την ίδια την αντικειμενική πραγματικότητα (αυτό δεν ισχύει μόνο για τον κοινωνικό κόσμο[4]. Ακόμα και επιστήμονες που ασχολούνται με την κβαντική φυσική, πρόσφατα κατέληξαν σε παρόμοια συμπεράσματα[5]).

Η κοινωνική αναπαράσταση είναι πάντοτε η αναπαράσταση που έχει κάποιος για κάτι, δηλαδή ένα **υποκείμενο** (άτομο, ομάδα, θεσμός) για ένα **αντικείμενο** (πρόσωπο, ομάδα, πράγμα, γεγονός, ιδέα, θεωρία κλπ.).

Για παράδειγμα:

- Ο Πολιτικός Α (υποκείμενο) πιστεύει ότι η ανθρώπινη δραστηριότητα προκαλεί την κλιματική αλλαγή (αντικείμενο).
- Ο Πολιτικός Β πιστεύει ότι η ανθρώπινη δραστηριότητα δεν προκαλεί την κλιματική αλλαγή.
- Ο Πολιτικός Γ δεν πιστεύει στην κλιματική αλλαγή.

Οι προσδοκίες μας από τα παραπάνω υποκείμενα σε σχέση με τις πεποιθήσεις τους για την κλιματική αλλαγή (αντικείμενο) είναι διαφορετικές. Εάν είναι ειλικρινείς, ο Πολιτικός Α είναι αναμενόμενο να ψηφίσει νόμους που περιορίζουν την ανθρώπινη δραστηριότητα, ενώ ο Πολιτικός Β και ο Πολιτικός Γ θα τους καταψηφίσουν, ακόμα κι αν δεν συμφωνούν μεταξύ τους. Μπορεί ακόμα και να διαφωνούν μεταξύ τους για το αν το αντικείμενο είναι η «κλιματική αλλαγή» ή η «κλιματική κρίση» ή η «πράσινη μετάβαση».

Επίσης, εμείς - που παρακολουθούμε αυτούς τους τρεις πολιτικούς στο δημόσιο διάλογο - διαμορφώνουμε μια άποψη γι' αυτούς. Εμείς γινόμαστε τα υποκείμενα και οι πολιτικοί τα αντικείμενα. Η άποψή μας επηρεάζεται από τις δικές μας πεποιθήσεις (κοινωνικές αναπαραστάσεις) για την κλιματική αλλαγή και για τους τρεις πολιτικούς.

Γιατί τα λέμε όλα αυτά;

---

[3] Παπαστάμου, Σ. 1996. *Κοινωνικές Αναπαραστάσεις: Σύγχρονες Έρευνες στην Κοινωνική Ψυχολογία*. Εκδόσεις Οδυσσέας. Αθήνα.

[4] Ξεκινώντας από τον Emil Durkheim και το κλασσικό του έργο "Οι Κανόνες της Κοινωνιολογικής Μεθόδου" (Durkheim, E. 1982. *The Rules of Sociological Method and Selected Texts on Sociology and its Method*. Free Press. New York) που εκδόθηκε το 1895 και περνώντας στον Max Weber που έγραψε για την αντικειμενικότητα στις κοινωνικές επιστήμες (Weber, M. 1949. *Methodology of Social Sciences*. Free Press. New York) καταλήγουμε σε πιο πρόσφατες – κλασσικές εντούτοις – αντιλήψεις για τον κοινωνικό κόσμο, όπως αυτή της Φαινομενολογίας (Lyotard, J.F. 1991. *Phenomenology*. Suny Press. New York).

[5] https://www.livescience.com/objective-reality-not-exist-quantum-physicists.html

Διότι ένα μόνο θέμα (κλιματική αλλαγή) μπορεί να αποκτήσει τόσες διαφορετικές διαστάσεις, απλώς παίζοντας με τις θέσεις του αντικειμένου και του υποκειμένου. Ο εντοπισμός μιας πρόκλησης, ενός κοινωνικού θέματος, γίνεται τόσο εύκολος όσο οι γραμματικές ασκήσεις του Δημοτικού Σχολείου. Τόσο σημαντικό είναι το υποκείμενο και το αντικείμενο για τις κοινωνικές αναπαραστάσεις.

Όταν εκφράζω την προσωπική μου άποψη για κάτι, εγώ είμαι το υποκείμενο και το 'κάτι' είναι το αντικείμενο της κοινωνικής μου αναπαράστασης.

Κάθε κοινωνική αναπαράσταση έχει τρεις αλληλεξαρτώμενες διαστάσεις:

(1) τη **γνωστική διάσταση**: ό,τι γνωρίζω για το αντικείμενο,
(2) τη **συναισθηματική διάσταση**: ό,τι αισθάνομαι για το θέμα, η στάση μου απέναντι στο αντικείμενο,
(3) τη **συμπεριφορική διάσταση**: η τάση για δράση, οι πράξεις μου που βασίζονται στο συνδυασμό της γνώσης και του συναισθήματος για το αντικείμενο.

Μια αλλαγή σε οποιαδήποτε από αυτές τις τρεις διαστάσεις[6] επιφέρει αλλαγή σε ολόκληρη την κοινωνική αναπαράσταση. Έτσι πείθουμε κάποιους και έτσι επίσης μας πείθουν για κάτι. Καθημερινά ανταλλάσσουμε μεταξύ μας κοινωνικές αναπαραστάσεις για τον κόσμο και ό,τι τον αποτελεί. Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις είναι το νόμισμα στην αγορά της κοινωνικής αλλαγής.

Η Μεθοδολογία Εντοπισμού Τοπικών Προκλήσεων σε Αστικό Περιβάλλον μπορεί να εφαρμοστεί πολύ αποτελεσματικά και ουσιαστικά, όταν οι **δημιουργοί κοινωνικού ντοκιμαντέρ πειραματιστούν με τα παραπάνω**. Να παίξουν με τα διαφορετικά υποκείμενα και αντικείμενα που σχετίζονται με ένα θέμα. Να αναρωτηθούν για τη γνώση που υπάρχει - ή δεν υπάρχει ακόμα - για ένα θέμα, για τις στάσεις που δημιουργούνται γύρω από αυτό και τελικά για την κοινωνική συμπεριφορά και δράση που μπορεί να παρατηρηθεί γύρω από αυτό το θέμα.

Οι ίδιοι οι δημιουργοί των κοινωνικών ντοκιμαντέρ, για να είναι ειλικρινείς, θα πρέπει να αμφισβητήσουν ακόμα και τον ίδιο τους τον εαυτό σε σχέση με την κατανόηση του εκάστοτε θέματος. Ποιες είναι οι αξίες τους που τους κάνουν να ασχοληθούν με αυτό το θέμα; Ποια είναι η στάση του απέναντι σε σημαντικά για το θέμα τους πρόσωπα, γεγονότα, πληροφορίες, θεσμούς; Ποιες είναι οι θεωρίες τους για το θέμα τους; Πόσο ανοιχτοί είναι στο να αλλάξουν οι κοινωνικές τους αναπαραστάσεις για το θέμα διερευνώντας το;

Η θεωρία μας επηρεάζει τις παρατηρήσεις μας για τον κόσμο. Στον κόσμο των πεποιθήσεων έχει μεγάλη σημασία το εάν ο δημιουργός του κοινωνικού ντοκιμαντέρ με θέμα τους τρεις πολιτικούς και την κλιματική αλλαγή που προαναφέραμε έχει θετική στάση απέναντι στο πολιτικό σύστημα ή αρνητική. Η θεωρία του/της για το πολιτικό σύστημα θα επηρεάσει τις παρατηρήσεις του/της, άρα τη γνώση για το θέμα.

[6] Οι τρεις διαστάσεις των κοινωνικών αναπαραστάσεων έχουν υιοθετηθεί από τη θεωρία του Segre Moscovici (Moscovici. S. 2000. *Social Representations: Exploration in Social Psychology*. Wiley Publications. New York) που πρωτο-παρουσιάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1960 και συνεχίζει να επηρεάζει σημαντικά κοινωνιολογικές θεωρίες όπως του Κοινωνικού Κονστρουκτιβισμού και της Συμβολικής Διαντίδρασης.

«*Όταν ο Κολόμβος έφτασε στον Νέο Κόσμο, είχε τη θεωρία πως βρισκόταν στην Ασία και συνέχισε να αντιλαμβάνεται τη νέα ήπειρο υπό αυτό το πρίσμα. Η κανέλα ήταν ένα πολύτιμο μπαχαρικό της Ασίας. Τον πρώτο λοιπόν θάμνο στη νέα ήπειρο που μύριζε σαν το μπαχαρικό αυτό ο Κολόμβος το έχρισε κανέλα. Όταν συνάντησε το αρωματικό δέντρο γκάμπο-λίμπο στις Δυτικές Ινδίες, συμπέρανε πως πρόκειται για ένα ασιατικό είδος ανάλογο του μαστιχόδεντρου της Μεσογείου. Ένας καρπός του Νέου Κόσμου αναγνωρίστηκε ως καρύδα, βάσει της περιγραφής της από τον Μάρκο Πόλο […] Η θεωρία ότι βρισκόταν στην Ασία παρήγαγε παρατηρήσεις σχετικές με την Ασία, παρ' ότι ο Κολόμβος βρισκόταν στην άλλη άκρη του κόσμου. Τόσο μεγάλη είναι η δύναμη της θεωρίας*»[7].

[7] Shermer M. (2003) *Γιατί οι Άνθρωποι Πιστεύουν σε Παράξενα Πράγματα; Ψευδοεπιστήμη, Προλήψεις και άλλες Πλάνες του Καιρού μας*, Πρόλογος: Stephen Jay Gould, Μετάφραση: Μιχάλης Παναγιωτάκης, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, σ. 56.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Καθώς το κοινωνικό ντοκιμαντέρ είναι μια πραγματική **κινηματογραφική ταινία** που *αποσκοπεί στην καταγραφή, ανάδειξη, ευαισθητοποίηση ή ερμηνεία ενός κοινωνικού ζητήματος για να προκαλέσει κοινωνική αλλαγή*, θα ήταν χρήσιμο να ξεκινήσουμε με κάποιες βασικές γνώσεις για το τι μπορεί να σημαίνει **Κοινωνική Αλλαγή**.

Συναίνεση ή Σύγκρουση; Οι δυο κύριες προσεγγίσεις της Κοινωνικής Αλλαγής

Η ανθρώπινη κοινωνία είναι αρκετά πολύπλοκη και περιλαμβάνει πολλά στοιχεία που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους.

Οι κοινωνικές επιστήμες, στην προσπάθειά τους να προσεγγίσουν την κοινωνία και τις αλλαγές της, έχουν καταλήξει σε δύο βασικές θεωρίες.

Κάθε μία από αυτές εστιάζει είτε στη συναίνεση μεταξύ των μελών της κοινωνίας είτε στη σύγκρουση.

Συναίνεση:

Η κοινωνία προσεγγίζεται ως ένα σύστημα (όπως το ανθρώπινο σώμα) που λειτουργεί σε κατάσταση ισορροπίας. Όλα τα στοιχεία του συστήματος είναι αλληλοεξαρτώμενα και ζωτικής σημασίας για το σύνολο της κοινωνίας. Δεν υπάρχουν καλά και κακά στοιχεία εφόσον όλα συμβάλλουν στη διατήρηση της κοινωνίας ως συνόλου (παρόμοια με τα όργανα και τις λειτουργίες του σώματός μας, δεν μπορούμε να πούμε ότι η λειτουργία της καρδιάς είναι καλύτερη από τη λειτουργία του παχέος εντέρου). Η κοινωνική αλλαγή έρχεται ως αντίδραση σε μια δυσλειτουργία του συστήματος και αποσκοπεί στην αποκατάσταση της ισορροπίας. Μια θεμελιώδης έννοια αυτής της προσέγγισης είναι η **κοινωνική συναίνεση**, δηλαδή η συμφωνία ότι η σταθερότητα του συστήματος είναι προς το συμφέρον όλων των συστατικών του μερών, δεδομένου ότι αυτά είναι αλληλένδετα[8].

Σύγκρουση:

Η κοινωνία αποτελεί πεδίο συγκρούσεων λόγω της άνισης κατανομής του πλούτου και της εξουσίας. Η σύγκρουση αυτή οφείλεται στους περιορισμένους πόρους, κάτι το οποίο αποτελεί μόνιμη κρίση του συστήματος και αναπτύσσει μια κοινωνική τάξη που διατηρείται περισσότερο **με την κυριαρχία και την εξουσία**, παρά με τη συναίνεση. Η έμφαση δίνεται

[8] Μια από τις πιο σημαντικές συνεισφορές στην Θεωρία της Συναίνεσης είναι η εργασία του Talcott Parsons που αποτέλεσε την έμπνευση για τη θεωρία του Δομικού Λειτουργισμού (Parsons. T. 1991. *The Social System*. Routledge. London-New York).

στις σχέσεις εξουσίας μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων και στην κοινωνική συνείδηση ότι αυτές οι σχέσεις εξουσίας δεν ωφελούν το σύνολο του συστήματος, αλλά μάλλον τα συμφέροντα της άρχουσας τάξης. Η κοινωνική αλλαγή δεν αποσκοπεί στην αποκατάσταση της κοινωνικής τάξης (αφού αυτή περιέχει τις σχέσεις ανισότητας και αδικίας), αλλά στην ανατροπή του συστήματος και των σχέσεων εξουσίας του, και στην εγκαθίδρυση κοινωνικής δικαιοσύνης[9].

Κατανοώντας τις **κύριες διαφορές** μεταξύ αυτών των δύο βασικών κοινωνικών θεωριών, είναι πολύ πιο εύκολο (και ασφαλέστερο) να αρχίσουμε να προσεγγίζουμε την κοινωνική αλλαγή.

Για παράδειγμα, η Εκπαίδευση μπορεί να προσεγγιστεί είτε ως ένα κοινωνικό στοιχείο που διαμορφώνει ολόκληρη την κοινωνία είτε ως κάτι που αναπαράγει τις σχέσεις εξουσίας μιας κοινωνίας που βρίσκεται σε σύγκρουση[10].

Το ίδιο ισχύει και για στοιχεία όπως τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (πληροφόρηση έναντι προπαγάνδας), το Ποινικό Σύστημα (συμμόρφωση με το νόμο έναντι επιλεκτικής τιμωρίας των κοινωνικά ανίσχυρων), ο Στρατός (προστασία από εξωτερικές απειλές έναντι προστασίας των κοινωνικά ισχυρών) κ.λπ.

Ομοίως, η εχθρότητα προς την Ετερότητα (όπου παρατηρείται) μπορεί να εκφράζει την ανάγκη για ομοιομορφία και συναίνεση για τη διατήρηση της ισορροπίας του κοινωνικού συστήματος ή τη διαρκή κυριαρχία των ισχυρών (του ιδίου/ των ιδίων) επί των αδύναμων (του άλλου/του διαφορετικού) για τη διατήρηση των προνομίων της άρχουσας τάξης.

Το πρώτο βήμα στην κοινωνική έρευνα είναι να αποσαφηνίσουμε την οπτική μας (πρώτα απ' όλα τη δική μας) για το κοινωνικό ζήτημα με το οποίο ασχολούμαστε.

Μετά από αυτό το βήμα, μπορούμε με σχετική ασφάλεια να χρησιμοποιήσουμε τα ερευνητικά εργαλεία που παρέχει το έργο ENACTING για να επιτύχουμε τα βέλτιστα επίπεδα αντικειμενικότητας σε έναν κόσμο που δεν γίνεται αντιληπτός αντικειμενικά.

Διότι, ανεξάρτητα από το αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε με μια άποψη, θα πρέπει πρώτα να ελέγξουμε ότι μιλάμε για το ίδιο πράγμα.

[9] Η Θεωρία της Σύγκρουσης βασίζεται στο έργο του Karl Marx και στις πιο πρόσφατες ερμηνείες του από τους Νέο-μαρξιστές κοινωνικούς φιλοσόφους και έχει επηρεάσει, από την δεκαετία του 1960 και μετά, όλους τους τομείς της κοινωνικής έρευνας (εκπαίδευση, δικαιοσύνη, κοινωνικός έλεγχος, αγορά εργασίας, κοινωνική κινητικότητα, μετανάστευση, μέσα μαζικής ενημέρωσης, κλπ).

[10] Σε περίπτωση που επιθυμείτε να εμβαθύνετε στις διαφορές και ομοιότητες της συγκρουσιακής και συναινετικής θεωρίας, ακολουθήστε αυτό τον σύνδεσμο:
https://www.studysmarter.co.uk/explanations/social-studies/sociological-approach/consensus-vs-conflict-theory/

ΤΟ ΘΕΜΑ ΜΟΥ

Έμπνευση

Από πού έρχονται οι ιδέες για ένα ντοκιμαντέρ;

- από το προσωπικό ενδιαφέρον και το ενδιαφέρον για ανθρώπους, τόπους, συλλογικότητες, καταστάσεις, ιστορικές και πολιτικές συνθήκες κ.λπ.,
- από δημοσιευμένα άρθρα,
- από ιστορίες τρίτων (κάτι που ακούσατε, κάτι που είδατε, ή κάτι για το οποίο μιλήσατε),
- από μια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από οργανισμούς ή μια ανάθεση από έναν παραγωγό ή φίλο,
- και φυσικά, από άλλα ντοκιμαντέρ που αποκαλύπτουν πραγματικότητες που βρίσκονται δίπλα μας.

Στην πραγματικότητα, η έμπνευση βρίσκεται παντού!

Η αρχική σας άποψη

Ένας από τους κλασικούς θεωρητικούς της Κοινωνιολογίας, ο Max Weber, υποστήριξε ότι από τη στιγμή που ενδιαφερόμαστε για ένα κοινωνικό θέμα, έχουμε ήδη μια οπτική (άποψη) για το θέμα αυτό.

Η αντικειμενικότητα της προσέγγισής μας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτή την πρώτη συνειδητοποίηση.

Χρειαζόμαστε μια σαφή εξήγηση, πρώτα απ' όλα στον εαυτό μας, που να ξεκινά με τη φράση:

"*Με ενδιαφέρει αυτό το θέμα επειδή*...".

Ποια είναι η σχέση σου με το θέμα σου; Με το περιβάλλον σου; Ανήκεις προσωπικά στην κοινωνική ομάδα στην οποία εστιάζει; Είσαι νεαρός/ή ενήλικας ή ηλικιωμένος/η, ανήκεις σε μια μειονότητα βάσει φύλου; Είσαι και εσύ μέρος του θέματος (π.χ. αν το θέμα αφορά τη μετανάστευση, είσαι και συ μετανάστης/τρια); Πώς επηρεάζει η κοινωνική σου θέση την οπτική σου;

Προσπαθήστε να είστε προσεκτικοί/ές και ειλικρινείς. Έχετε ήδη κάποιες γνώσεις για ένα θέμα που σας κινητοποιεί. Αυτή η γνώση δημιουργεί κάποια συγκεκριμένα συναισθήματα (χαρά, λύπη, θυμό, απορία, περιέργεια, έκπληξη κ.λπ.). Ο συνδυασμός της γνώσης που έχετε, αυτή τη στιγμή, και των συναισθημάτων που σας δημιουργεί, επηρεάζει τη συμπεριφορά και τη δράση σας, τις αποφάσεις που θα πάρετε στις επόμενες φάσεις της έρευνας.

Κατά τη διάρκεια της έρευνάς σας, μπορεί να συνειδητοποιήσετε ότι η απάντησή σας έχει αλλάξει.

Αυτό δεν είναι κακό. Αντιθέτως, είναι καλό. Αυτή η αλλαγή - όταν υπάρχει - είναι αυτό που επιθυμείτε. Για να μην χάσετε αυτή την πολύτιμη πρώτη γνώση, καταγράψτε την απάντησή σας και στη συνέχεια προσθέστε όλες τις μεταγενέστερες εκδοχές της (αν υπάρχουν).

Αυτό θα σας βοηθήσει να έχετε πάντα επίγνωση του από πού ξεκινήσατε (αρχική άποψη) και πού βρίσκεστε τώρα.

Από το δέντρο στο δάσος ή αντίστροφα;

Γνωρίζοντας ήδη περισσότερα για τον εαυτό σας, το πρωταρχικό κίνητρο που σας ενεργοποιεί και την αρχική σας οπτική, είναι πολύ χρήσιμο για να αποκτήσετε επίσης επίγνωση της κατεύθυνσης (ή των κατευθύνσεων) που μπορεί να πάρει η προσέγγισή σας στα πρώτα στάδια της έρευνας.

Η προσέγγισή σας στο θέμα μπορεί να πάρει δύο πιθανές κατευθύνσεις[11]:

- **από το ειδικό στο γενικό** (παρατήρηση ενός γεγονότος, μιας δραστηριότητας, μιας ομάδας ανθρώπων ή ενός ατόμου),
- ή το αντίστροφο, **από το γενικό στο ειδικό** (η αποδοχή ενός κοινωνικού φαινομένου που σας αφορά και η επιθυμία σας να επιφέρετε μια σημαντική αλλαγή).

[11] Αυτές οι κατευθύνσεις αναφέρονται στον Επαγωγικό και Απαγωγικό Συλλογισμό. Εάν θέλετε να εμβαθύνετε ακολουθείστε τον σύνδεσμο: https://www.dictionary.com/e/inductive-vs-deductive/

Για παράδειγμα, ας δούμε πώς θα μπορούσατε να προσεγγίσετε το θέμα "Η ανεργία των Νέων σε τοπικό επίπεδο":

Από το ειδικό στο γενικό: Τρεις νέοι που γνωρίζετε από τη γειτονιά σας δυσκολεύονται να βρουν εργασία στην πόλη. Το πρόβλημα αυτό δημιουργεί δευτερογενείς επιπτώσεις, καθώς δεν αισθάνονται χρήσιμοι, αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, δεν μπορούν να ζήσουν ανεξάρτητα και δεν μπορούν να δημιουργήσουν οικογένεια ή/και κοινωνικό κύκλο. Ελέγχετε τα επίσημα ποσοστά ανεργίας των νέων στην πόλη σας και τα συγκρίνετε με τα ποσοστά ολόκληρης της χώρας. Θα μπορούσατε επίσης να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την τοπική αγορά εργασίας. Προσεγγίζετε το γενικότερο κοινωνικό φαινόμενο της Ανεργίας των Νέων σε τοπικό επίπεδο.

Από το γενικό στο ειδικό: Βρήκατε στο διαδίκτυο μια πρόσφατη, επίσημη παρουσίαση των υψηλών ποσοστών ανεργίας των νέων στην πόλη σας. Αναρωτιέστε γιατί συμβαίνει αυτό και προσεγγίζετε την κατάσταση αυτή μέσω τριών άνεργων νέων που γνωρίζετε, για να μάθετε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους. Προσεγγίζετε τις βιωμένες εμπειρίες ενός περιορισμένου αριθμού νέων εξαιτίας της τοπικής ανεργίας των νέων.

Η μία κατεύθυνση δεν αποκλείει την άλλη. Στην ίδια έρευνα, μπορούμε να αλλάξουμε κατεύθυνση πολλές φορές, ενώ αναζητούμε περισσότερα δεδομένα και πληροφορίες για το θέμα μας.

Είναι πολύ χρήσιμο να έχουμε επίγνωση της κατεύθυνσης που επιλέγουμε, διότι οι μέθοδοι και τα εργαλεία που επιλέγουμε για την έρευνά μας μπορεί να είναι άλλοτε πιο κατάλληλες και άλλοτε ακατάλληλες, ανάλογα με την κατεύθυνση που ακολουθούμε κάθε φορά.

ΜΕΘΟΔΟΙ, ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ

Ποσοτικές και Ποιοτικές μέθοδοι κοινωνικής έρευνας

Ανάλογα με τον στόχο μιας κοινωνικής έρευνας μπορούμε να επιλέξουμε μεταξύ ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων.

Η **ποσοτική** έρευνα χρησιμοποιεί αριθμούς και γραφήματα και εφαρμόζεται συνήθως όταν θέλουμε να επιβεβαιώσουμε κοινωνικές τάσεις ή πρακτικές που επηρεάζουν πολλούς ανθρώπους. Η κύρια μέθοδος της ποσοτικής κοινωνικής έρευνας είναι το ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου (προκαθορισμένες και περιορισμένες επιλογές από τις οποίες οι ερωτώμενοι καλούνται να επιλέξουν για να παρουσιάσουν την άποψή τους). Για να είναι γενικεύσιμη μια ποσοτική έρευνα πρέπει να προσεγγίσει μεγάλο αριθμό ατόμων.

Η **ποιοτική** έρευνα επικεντρώνεται περισσότερο στα λόγια, τις σκέψεις και τις προσωπικές εμπειρίες των ερωτηθέντων και χρησιμοποιείται όταν θέλουμε να διερευνήσουμε κάτι σε βάθος, σε ένα θέμα που δεν είναι εύκολα κατανοητό. Οι κύριες μέθοδοι της ποιοτικής έρευνας είναι η παρατήρηση, η συνέντευξη ή τα ερωτηματολόγια ανοικτού τύπου (ερωτήσεις που καλούν τους/τις ερωτώμενους/ες να απαντήσουν σχετικά ελεύθερα χωρίς να δίνουν προκαθορισμένες επιλογές). Τα αποτελέσματα των ποιοτικών ερευνών είναι δύσκολο να γενικευτούν, καθώς συνήθως δεν απευθύνονται σε μεγάλο αριθμό ατόμων.

Πρωτογενής και Δευτερογενής κοινωνική έρευνα

Ανάλογα με το είδος των πηγών που χρησιμοποιούμε, μπορούμε να επιλέξουμε μεταξύ πρωτογενούς και δευτερογενούς έρευνας.

Η **πρωτογενής έρευνα** είναι οι πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ερευνητικών μεθόδων που διεξάγουν μόνοι/ες τους οι ερευνητές/τριες, ενώ η **δευτερογενής έρευνα** είναι οι πληροφορίες που συλλέγονται από προηγούμενες μελέτες.

Συνήθως, η έρευνα ξεκινά με μεθόδους που ανήκουν στη δευτερογενή έρευνα[12], όπως:

- Βιβλιογραφική έρευνα,
- έρευνα desktop,
- έρευνα στον Τύπο και στο διαδίκτυο.

Η δευτερογενής έρευνα έχει ως στόχο να σας παράσχει **βασικές γνώσεις** για το ερευνώμενο θέμα. Η γνώση αυτή έχει παραχθεί από άλλους ανθρώπους. Η αξία της έρευνάς σας είναι ανάλογη με την αξιοπιστία των πηγών σας. Είναι επιστημονικές, ακαδημαϊκές πηγές ή

[12] https://guides.library.harvard.edu/HistSciInfo/secondary

βιβλία; Είναι επιστημονικά περιοδικά ή περιοδικά μόδας; Είναι αξιόπιστοι ιστότοποι ή πληροφορίες που διαβάσατε σε έναν ιστότοπο χωρίς καμία αναφορά; κ.λπ.).

Η πρωτογενής έρευνα έχει ως στόχο να καλύψει τα κενά που δεν έχουν καλυφθεί από τη δευτερογενή έρευνα. Μπορεί να αφορά θέματα που δεν έχουν ερευνηθεί πρόσφατα ή που δεν έχουν ερευνηθεί καθόλου στο παρελθόν. Διεξάγεται μέσω συγκεκριμένων ερευνητικών ερωτημάτων και είναι συνήθως πολύ πιο απαιτητική από άποψη χρόνου και οικονομικών πόρων από τη δευτερογενή έρευνα.

Δευτερογενής Έρευνα σε τοπικό επίπεδο

Το κοινωνικό ντοκιμαντέρ που ετοιμάζετε θα ασχοληθεί με μια πρόκληση που αντιμετωπίζει η κοινότητά σας σε τοπικό επίπεδο.

Είναι πολύ σημαντικό να ξεκινήσετε με δευτερογενή έρευνα για να αξιολογήσετε τι γνωρίζετε ήδη για την πόλη ή την περιοχή και την κοινότητα με την οποία ασχολείστε.

Όπως ήδη γνωρίζουμε, η έρευνα desktop είναι δευτερογενής έρευνα, δηλαδή βασίζεται σε γνώσεις και πληροφορίες που έχουν δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους.

Αυτές οι πληροφορίες μπορούν να βρεθούν σε:

- Βιβλία και άρθρα
- Δημοσιεύσεις δημοτικών ή/και δημόσιων και ιδιωτικών δομών
- Στατιστικά στοιχεία
- Διαδίκτυο (όπως η Wikipedia)
- Τύπος (ηλεκτρονικός, έντυπος)
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης (youtube, facebook, twitter, instagram κ.λπ.)
- Ντοκιμαντέρ και ταινίες
- Άλλες πηγές

Είδη και χρήση των πόρων

Πριν αρχίσουμε να αναλύουμε λίγο πιο λεπτομερώς τους τύπους και τη χρήση των πόρων μας, είναι σκόπιμο να διευκρινίσουμε ορισμένα πράγματα.

Αν και όσα μάθαμε μέχρι τώρα ακολουθούν την επιστημονική μεθοδολογία της κοινωνικής έρευνας, η έρευνα που έχετε αναλάβει να κάνετε για το κοινωνικό σας ντοκιμαντέρ δεν χρειάζεται να ακολουθεί αυστηρά τα ακαδημαϊκά πρότυπα.

Όμως, αν θέλετε το ντοκιμαντέρ σας να έχει αντίκτυπο και να συμβάλει σε μια κοινωνική αλλαγή, τουλάχιστον σε τοπικό επίπεδο, τα δεδομένα και οι πληροφορίες στις οποίες βασίζεστε πρέπει να μπορούν να αντέξουν στην κριτική.

Για το λόγο αυτό, είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζετε ορισμένα χαρακτηριστικά (είδη και χρήση) των πηγών σας.

Ακαδημαϊκά βιβλία και άρθρα

Αυτοί οι τύποι πηγών θεωρούνται οι πιο αξιόπιστοι, καθώς, για να δημοσιευτεί κάτι ως ακαδημαϊκό βιβλίο ή άρθρο, πρέπει να έχει αξιολογηθεί από άλλα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Όταν χρησιμοποιείτε αυτού του είδους τις πηγές, είναι απαραίτητο να αναφέρετε τον/την/τους συγγραφέα/είς, τον τίτλο του βιβλίου ή του άρθρου, την ημερομηνία έκδοσης και, ενδεχομένως, το ίδρυμα (ή την εκδοτική εταιρεία) που είναι υπεύθυνο για την έκδοσή του.

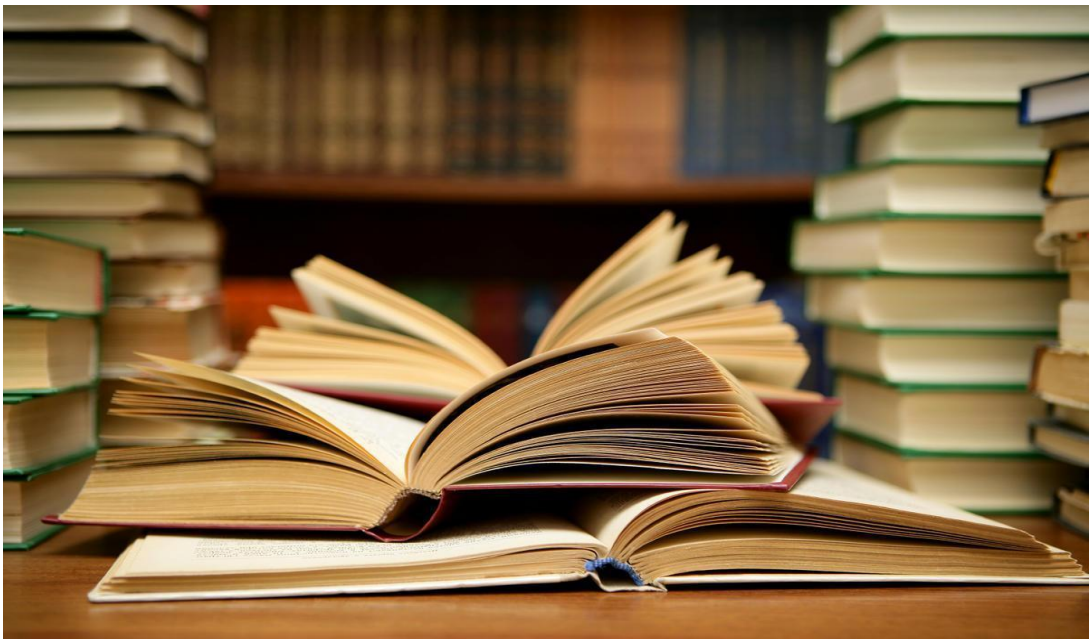

https://its.berkeley.edu/publications/academic-publications

Όταν χρησιμοποιείτε αυτού του είδους τις πηγές, είναι απαραίτητο να αναφέρετε τον/την/τους συγγραφέα/είς, τον τίτλο του βιβλίου ή του άρθρου, την ημερομηνία έκδοσης και, ενδεχομένως, το ίδρυμα (ή την εκδοτική εταιρεία) που είναι υπεύθυνο για την έκδοσή του.

Δημοσιεύσεις δημοτικών ή/και δημόσιων και ιδιωτικών δομών

Θα αναζητήσετε πολλά πράγματα για την πόλη σας. Μια καλή ιδέα είναι να αρχίσετε να ψάχνετε για εκδόσεις που έχουν δημιουργηθεί από δήμους ή άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Η αναφορά σε τέτοιες δημοσιεύσεις (πολλές από τις οποίες υπάρχουν πλέον στο διαδίκτυο) μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία της έρευνάς σας. Παρόλα αυτά, καθώς οι πηγές αυτές δημιουργούνται για συγκεκριμένους λόγους κάθε φορά, είναι σημαντικό να χρησιμοποιήστε την κριτική σας ικανότητα.

Τύπος (ηλεκτρονικός και έντυπος)

Οι ειδήσεις και οι πληροφορίες που δημοσιεύονται από οργανισμούς μέσων ενημέρωσης, είτε σε έντυπη είτε σε ψηφιακή μορφή, έχουν σχετικά υψηλό βαθμό αξιοπιστίας.

Είναι επίσης σχετικά εύκολο να τις βρείτε με μια απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο.

Όταν αναφέρεστε σε ειδήσεις ή πληροφορίες που δημοσιεύονται στον Τύπο, αναφέρετε το όνομα του μέσου, την ημερομηνία δημοσίευσης και το όνομα του συντάκτη.

Λογοτεχνία και μυθοπλασία

Όταν ο Oscar Wilde (*The Decay of Lying*, 1891) έλεγε ότι «*η ζωή μιμείται την τέχνη πολύ περισσότερο από ό,τι η τέχνη τη ζωή»* δεν εννοούσε ότι η τέχνη είναι πιο αξιόπιστη από την ίδια τη ζωή.

Μπορεί να μας έχει συμβεί πολλές φορές να διαβάσουμε ένα λογοτεχνικό βιβλίο ή να παρακολουθήσουμε μια ταινία στον κινηματογράφο και να αναγνωρίσουμε πολλές πτυχές της καθημερινής μας εμπειρίας. Ωστόσο, η χρήση λογοτεχνικών βιβλίων ως πηγών για κοινωνική έρευνα δεν συνίσταται.

Σε περίπτωση όμως που θέλουμε να δώσουμε έναν πιο ποιητικό ή/και καλλιτεχνικό χαρακτήρα στο ντοκιμαντέρ μας, η αναφορά ενός διάσημου λογοτεχνικού χαρακτήρα, τα λόγια ενός ήρωα ή ένας στίχος από ένα ποίημα μπορεί να περιγράψει πολύ περισσότερα για την πραγματικότητά μας από το σύνολο των γνώσεων μιας πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης.

Μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Αν και μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορείτε να έχετε πρόσβαση στις απόψεις, τις εμπειρίες, τα συναισθήματα και τις γνώσεις εκατομμυρίων ανθρώπων, το γεγονός ότι κανείς δεν αναλαμβάνει την ευθύνη για όσα γράφονται εκεί, δίνει σε αυτού του είδους τις πηγές ένα πολύ ιδιαίτερο βάρος.

Γι' αυτό και δεν είναι καλή ιδέα να αναφέρετε τα ονόματα των χρηστών όταν αναφέρεστε σε όσα γράφονται εκεί. Επίσης, το νομικό πλαίσιο είναι ασαφές.

Αυτό που πρέπει να έχουμε κατά νου είναι ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν αντικατοπτρίζουν, αλλά αναπαριστούν την πραγματικότητα. Δείχνουν μόνο ένα μικρό μέρος της στα μάτια μας, το οποίο καθορίζεται από αλγόριθμους ανάλογα με τις προτιμήσεις μας. Είναι εύκολο να παραπλανηθούμε και να πιστέψουμε ότι υπάρχει μια γενικευμένη τάση για κάτι, απλώς και μόνο επειδή μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης μας δείχνει τις αναρτήσεις ορισμένων χρηστών. Από την άλλη πλευρά, μεγάλες κοινωνικές αλλαγές ξεκίνησαν μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (όπως η Αραβική Άνοιξη το 2011[13]), ενώ είναι δυνατόν να βρείτε και άλλους τύπους πηγών (όπως επιστημονικά άρθρα και

[13] Wolfsfeld. G. Segev. E. Sheafer. T. 2013. *Social Media and the Arab Spring: Politics Comes First*. The International Journal of Press/Politics 18(2) 115–137. Ανακτήθηκε από: https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1940161212471716

στατιστικά στοιχεία) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως πηγές για την έρευνά σας (ελέγχοντας πάντα την αξιοπιστία των συγγραφέων).

ENACTING Πρότυπο Δευτερογενούς Έρευνας

Η δευτερογενής (desktop) έρευνα σε τοπικό επίπεδο θα αποτυπώσει τη γνώση που έχουμε για τα κοινωνικά ζητήματα σε μια γεωγραφική περιοχή. Μας ενδιαφέρουν στοιχεία και πληροφορίες που αφορούν το σύνολο του πληθυσμού (γεωγραφικά όρια, πληθυσμός, διοικητική δομή, επίσημη γλώσσα, θρησκεία, παραγωγικοί τομείς, κλίμα και περιβάλλον, τοπική ιστορία κλπ).

Συνήθως, τα ερωτήματα που θα απαντηθούν σε αυτού του είδους την έρευνα δημιουργούνται από εσάς. Κατά τη διάρκεια της έρευνας, μπορείτε να προσθέσετε ή να αφαιρέσετε ερωτήσεις ανάλογα με τις ανάγκες.

Οι ερευνητές/τριες του ENACTING έχουν ήδη αναπτύξει ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο μπορείτε να ακολουθήσετε προκειμένου να ξεκινήσετε με ασφάλεια την έρευνά σας, αποτελούμενο από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

- **Παρακαλείστε να δώσετε μια σύντομη περιγραφή της περιοχής στην οποία δραστηριοποιείστε (τοπικό καθεστώς)**
  (Για παράδειγμα: πληθυσμός, σύνθεση, τοπικές ιδιαιτερότητες, τοπική παραγωγή, κρατικές δομές, πρόσφατα ιστορικά στοιχεία κ.λπ.)
- **Υπάρχουν τοπικές ιδιαιτερότητες και προκλήσεις που αφορούν τους κατοίκους, την κοινότητά σας και τον δήμο; Περιγράψτε αυτές τις ιδιαιτερότητες και προκλήσεις διεξοδικά και συνοπτικά με βάση έγκυρες πηγές.**

(Για παράδειγμα: εξτρεμισμός, περιβαλλοντικά ζητήματα, ζητήματα ψυχικής υγείας, απομόνωση, χαμηλό οικονομικό επίπεδο, βία, εγκληματικότητα, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο κ.λπ.)

- **Υπάρχουν πρωτοβουλίες για την άμβλυνση αυτών των προκλήσεων;**
  (Για παράδειγμα: δημόσιος ή/και ιδιωτικός τομέας, κοινωνία των πολιτών, προγράμματα, έρευνα ή/και καλές πρακτικές σε τοπικό επίπεδο κ.λπ.)
- **Σε ποιο βαθμό οι προαναφερθείσες ιδιαιτερότητες και προκλήσεις έχουν επηρεαστεί από την κρίση COVID-19;**
  (Υποθέτουμε ότι η πανδημία και οι συνέπειές της έχουν επηρεάσει την κοινότητα που ερευνάτε. Προσπαθήστε να προετοιμαστείτε συλλέγοντας κάποια στοιχεία.)

Συνήθως, η δευτερογενής (desktop) έρευνα δεν σταματά μόλις απαντήσετε στις παραπάνω ερωτήσεις.

Κατά τη διάρκεια της έρευνάς σας, μπορείτε να κάνετε χρήση και άλλων εργαλείων (ποιοτικό ερωτηματολόγιο, συνεντεύξεις, ομάδες εστιασμένης συζήτησης κ.λπ.) και θα διαπιστώσετε ότι νέα δεδομένα θα προστεθούν σε αυτά που έχετε ήδη βρει.

Η δευτερογενής (desktop) έρευνα ολοκληρώνεται όταν θεωρείτε ότι έχετε αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για το θέμα που ερευνάτε.

ENACTING Ποιοτική Έρευνα της επιλεγμένης Κοινότητας

Η ποιοτική έρευνα είναι πρωτογενής έρευνα, καθώς τα πορίσματά της παράγονται από τον/την ερευνητή/τρια. Δηλαδή, εσάς!

Η ποιοτική έρευνα επικεντρώνει κυρίως σε μια κοινότητα με την κοινωνιολογική έννοια, δηλαδή σε ένα σύνολο ανθρώπων που έχει δημιουργηθεί γύρω από μια **κοινή ταυτότητα** ή ιδέα ή πρόκληση (για παράδειγμα, κοινότητα καλλιτεχνών, αναπήρων, ΛΟΑΤΚΙ, μεταναστών κλπ). Οι κοινότητες αυτές συνήθως ξεπερνούν τα γεωγραφικά όρια μιας περιοχής και τα αιτήματά τους μπορεί να είναι κοινά στην άλλη άκρη του κόσμου. Στην περίπτωση που ερευνούμε μια κοινότητα με στόχο να προκαλέσουμε κοινωνική αλλαγή σε τοπικό επίπεδο, είναι σημαντικό να εστιάσουμε στα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης κοινότητας στο τοπικό πλαίσιο.

Στόχος της Ποιοτικής έρευνας είναι να εμβαθύνετε στο θέμα που ερευνάτε, να αντλήσετε πληροφορίες από την ανθρώπινη εμπειρία και να δώσετε τις ιδέες σας και ρεαλισμό για το κοινωνικό ντοκιμαντέρ που αναπτύσσετε.

Η ποιοτική έρευνα μπορεί να διεξαχθεί μέσω:

- Ποιοτικών ερωτηματολογίων
- Συνεντεύξεων
- Παρατηρήσεων
- Ομάδων εστιασμένης συζήτησης

Για να διεξάγετε ποιοτική έρευνα, πρέπει να έχετε πρόσβαση σε μέλη της κοινότητας που ερευνάτε.

Η **κοινότητα** που ερευνάτε μπορεί να αποτελείται από πολλά διαφορετικά άτομα και ομάδες, οι οποίες στην αρχή μπορεί να φαίνονται πως δεν σχετίζονται μεταξύ τους.

Για παράδειγμα, αν ερευνάτε την κοινότητα των καλλιτεχνών και την κατάστασή της σχετικά με τον Covid-19, η κοινότητά σας δεν θα αποτελείται μόνο από καλλιτέχνες αλλά από όλα τα άτομα ή/και τις ομάδες που έρχονται σε στενή αλληλεπίδραση εξαιτίας αυτής της κοινωνικής πρόκλησης.

Ας προσπαθήσουμε να το κάνουμε πιο σαφές...

Λόγω των μέτρων προστασίας για την εξάπλωση του Covid-19, ολόκληρη η καλλιτεχνική παραγωγή ακυρώθηκε και οι καλλιτέχνες αντιμετωπίζουν μια δύσκολη οικονομική και κοινωνική κατάσταση. Εξαιτίας αυτής της βασικής πρόκλησης (η οποία μπορεί να διαφέρει σε κάθε τοπικό πλαίσιο), μπορούμε να δούμε κάποιες κοινωνικές διαδικασίες να συμβαίνουν (όπως η οργάνωση συνελεύσεων, οι δημόσιες διαμαρτυρίες, η ανάπτυξη συλλογικής εκπροσώπησης, η δικτύωση, η ανάδυση νέων-εναλλακτικών τρόπων παραγωγής, η αλληλεγγύη κλπ). Πολλά διαφορετικά άτομα και ομάδες συμμετέχουν σε αυτές τις διαδικασίες: επαγγελματίες καλλιτέχνες, το προσωπικό καλλιτεχνικών και πολιτιστικών οργανισμών, εκπαιδευτές τεχνών, παιδαγωγοί και εκπαιδευόμενοι, ερασιτέχνες καλλιτέχνες, τεχνικοί, διοργανωτές, εκπρόσωποι των εθνικών και τοπικών αρχών κ.λπ. Τα άτομα αυτά μπορούν να προσεγγιστούν ως **κοινότητα για το έργο σας**.

Εξαιτίας αυτής της εσωτερικής πολυπλοκότητας και των πολύ διαφορετικών προφίλ που μπορεί να συναντήσετε σε μια κοινότητα, η ποιοτική έρευνα μπορεί να σας παράσχει πληροφορίες σε βάθος, καθώς κάθε μέλος της κοινότητας έχει την ευκαιρία να προσεγγίσει την κοινωνική πρόκληση από τη δική του οπτική γωνία.

Οι ερευνητές/τριες του ENACTING έχουν ήδη αναπτύξει ένα ποιοτικό ερωτηματολόγιο, το οποίο μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για την ποιοτική σας έρευνα.

- ερωτηματολόγιο ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ
- ερωτηματολόγιο ΝΕΟΛΑΙΑ
- ερωτηματολόγιο ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ
- ερωτηματολόγιο ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Επιλέξτε το ερωτηματολόγιο που ταιριάζει στην κοινότητα που ερευνάτε και μελετήστε το προσεκτικά.

Αποτελείται από τρεις κύριες ενότητες:

- ✓ Προσωπικά δεδομένα (ερωτήσεις: 1-9)
- ✓ Τοπικό πλαίσιο (ερωτήσεις: 10-13)

- ✓ Προσανατολισμένο στην κοινότητα (ερωτήσεις: 14-19) [14]

Ορισμένες ερωτήσεις μπορεί να είναι δύσκολο να καταλάβετε γιατί υπάρχουν. Μπορεί να φαίνεται ότι δεν ταιριάζουν στο προφίλ των ανθρώπων στους οποίους στοχεύετε να απευθυνθείτε. Μην τις θεωρείτε άσχετες. Αναρωτηθείτε ποιοι είναι οι λόγοι της δυσκολίας, κάντε υποθέσεις και κρατήστε σημειώσεις. Στην επόμενη φάση της ανάπτυξης του ντοκιμαντέρ μπορεί να διαδραματίσουν πολύ σημαντικό ρόλο.

Για να ολοκληρώσετε την ποιοτική έρευνα, δεν χρειάζεται να απευθυνθείτε σε πολλά μέλη της κοινότητας. Ανάλογα με το θέμα του ντοκιμαντέρ σας, ο αριθμός των ατόμων που θα συμπληρώσουν την έρευνα μπορεί να κυμαίνεται από 3 έως 5 άτομα. Να θυμάστε ότι τα αποτελέσματα της ποιοτικής έρευνας δεν είναι αντιπροσωπευτικά ολόκληρης της κοινότητας, αλλά περιέχουν τις συγκεκριμένες εμπειρίες και τις προσωπικές απόψεις των συγκεκριμένων ανθρώπων που θα προσεγγίσετε. Τον κατάλληλο αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων θα τον αποφασίσετε εσείς, με βάση τις πληροφορίες που χρειάζεστε για να προχωρήσετε στη συγγραφή του σεναρίου σας[15].

Σημαντικό!

Καθώς η ποιοτική έρευνα ζητά από τους/ις ερωτώμενους/ες να μιλήσουν για τις προσωπικές τους απόψεις και εμπειρίες, είναι πολύ σημαντικό να εξηγήσετε εκ των προτέρων με σαφήνεια ποιος είναι ο στόχος της έρευνας. Ο στόχος της έρευνας δεν είναι το αποτέλεσμα που θέλετε να φτάσετε, αλλά το θέμα που θέλετε να ερευνήσετε.

[14] Εάν ερευνάτε μια διαφορετική κοινότητα, μπορείτε να προσαρμόσετε τις ερωτήσεις της τρίτης ενότητας (προσανατολισμένη στην κοινότητα) με βάση τα δεδομένα που βρήκατε στην δευτερογενή έρευνα (desktop).

[15] Στην ποιοτική έρευνα, το σημείο στο οποίο οι ερευνητές/τριες σταματούν να αναζητούν επιπλέον άτομα για την έρευνα τους ονομάζεται σημείο **κορεσμού**. *"Το κριτήριο για να κρίνουμε πότε να σταματήσουμε τη δειγματοληψία των διαφόρων ομάδων που αφορούν μια κατηγορία είναι ο θεωρητικός κορεσμός της κατηγορίας. Ο κορεσμός σημαίνει ότι δεν βρίσκονται πρόσθετα δεδομένα με τα οποία ο κοινωνιολόγος μπορεί να αναπτύξει τις ιδιότητες της κατηγορίας. Καθώς βλέπει παρόμοιες περιπτώσεις ξανά και ξανά, ο ερευνητής γίνεται εμπειρικά βέβαιος ότι μια κατηγορία έχει κορεστεί. Κάνει τα πάντα για να αναζητήσει ομάδες που ενισχύουν την ποικιλομορφία των δεδομένων όσο το δυνατόν περισσότερο, ακριβώς για να βεβαιωθεί ότι ο κορεσμός βασίζεται στο ευρύτερο δυνατό φάσμα δεδομένων σχετικά με την κατηγορία"* (Glaser, Bg. Strauss, Al. 1967. *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago. Aldine, σ. 61). Καθώς η έρευνα για το κοινωνικό ντοκιμαντέρ δεν απαιτεί την αυστηρότητα μιας ακαδημαϊκής έρευνας, πιστεύομε ότι οι δημιουργοί μπορούν να βασιστούν σε ένα σχετικά μικρό δείγμα.

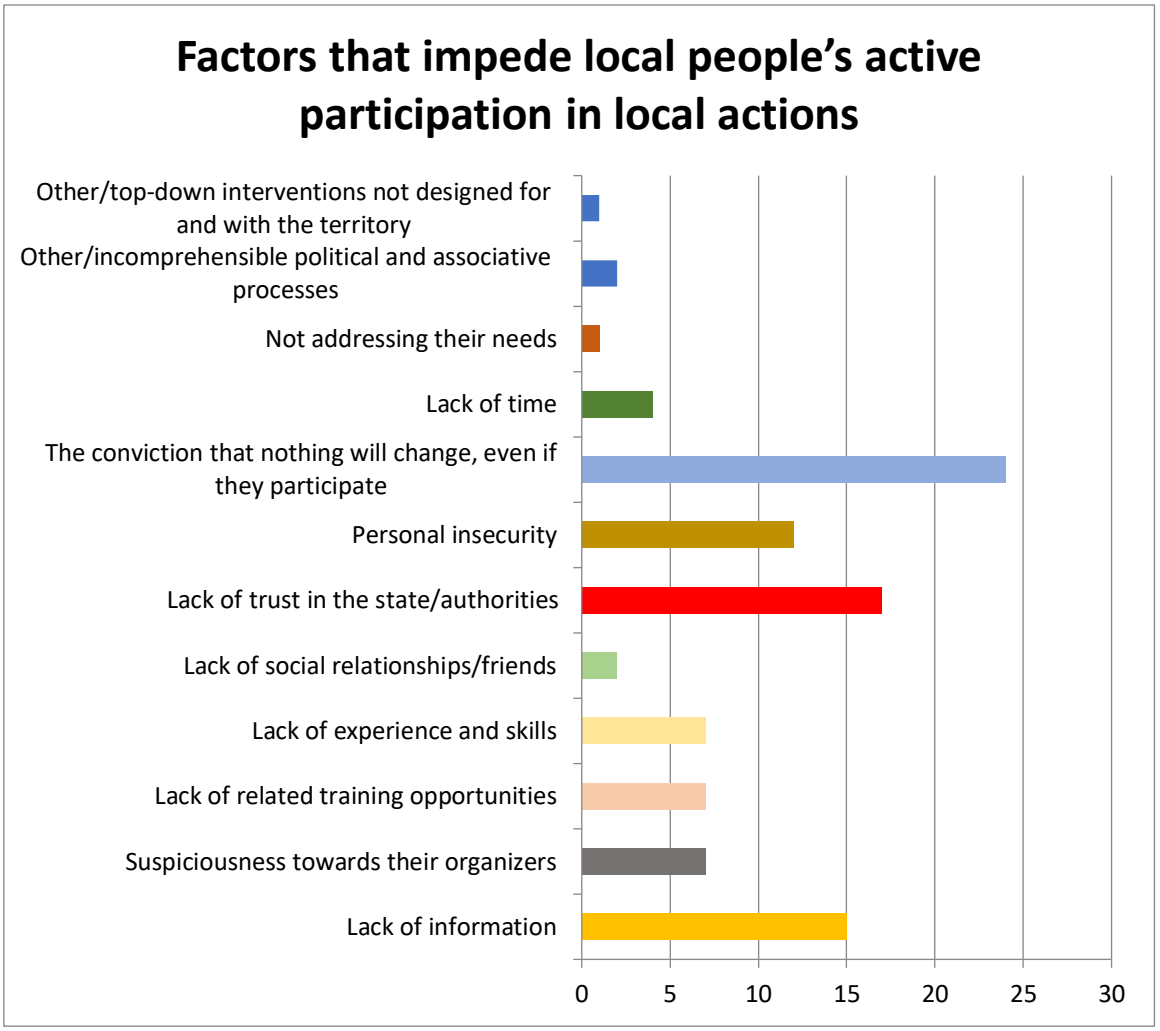

Πίνακας που αποτυπώνει τις απαντήσεις της νεανικής κοινότητας στην Ιταλία στο πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας του ENACTING[16]

[16] Για την Συνοπτική Έκθεση της Ποιοτικής Έρευνας του ENACTING ακολουθήστε τον σύνδεσμο: https://enacting-project.eu/wp-content/uploads/2022/09/ENACTING_Qualitative-Report-Summary.pdf

ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ «ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»

Καθώς προχωράτε με την έρευνά σας, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα τα ευρήματά σας να μην συμφωνούν με την εμπειρία σας ή να αντιφάσκουν μεταξύ τους. Δεν χρειάζεται να πανικοβληθείτε, ακόμη.

Αυτό μπορεί να συμβαίνει για δύο βασικούς λόγους:

(α) το υλικό που χρειάζεστε δεν έχει ακόμη συγκεντρωθεί και δεν έχετε σαφή εικόνα των συνδέσεων μεταξύ των διαφορετικών δεδομένων και πληροφοριών.

Αν το ερευνητικό σας ένστικτο σας οδηγεί στην παραπάνω σκέψη, μια πολύ καλή λύση είναι να δώσετε στον εαυτό σας λίγο περισσότερο χρόνο για να ελέγξετε τα ευρήματά σας με άλλους.

- προσεγγίστε μερικά ακόμη άτομα από την κοινότητα και ζητήστε τους να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο,
- δημιουργήστε μια **ομάδα εστιασμένης συζήτησης** (focus group) από μέλη της κοινότητας και οργανώστε μια σύντομη συζήτηση (διαδικτυακά ή πρόσωπο με πρόσωπο) μαζί τους σχετικά με τα μέχρι τώρα ευρήματά σας. Η ομάδα εστιασμένης συζήτησης μπορεί επίσης να αποτελείται από άτομα που δεν είναι μέλη της κοινότητας. Στην περίπτωση αυτή, στόχος σας είναι να δείτε πώς ακούγονται οι ανησυχίες σας σε εκπροσώπους του γενικού πληθυσμού,
- πάρτε συνέντευξη από άτομα που είναι ειδικοί στο θέμα που ερευνάτε και ζητήστε τη γνώμη τους,
- ή, συζητήστε με άτομα που βρίσκονται κοντά σας (φίλους, συγγενείς, συναδέλφους κ.λπ.). Μερικές φορές, οι λύσεις έρχονται από απροσδόκητες κατευθύνσεις.

(β) Μπορεί να έχετε ανακαλύψει κάτι καινούριο!

Δεν είναι συνηθισμένο, αλλά δεν είναι και απίθανο. Ένας από τους θεωρητικούς της Κοινωνιολογίας, ο Anthony Giddens, προτρέπει τους κοινωνικούς ερευνητές να μην αναζητούν πράγματα που λειτουργούν (πληροφορίες και δομές που ταιριάζουν καλά μεταξύ τους) αλλά αντιφάσεις[17]. Ο κοινωνικός κόσμος είναι γεμάτος αντιφάσεις. Αυτός είναι ίσως ο λόγος για τον οποίο είναι τόσο ενδιαφέρων.

Από την άλλη πλευρά, η ανακάλυψη δεν γίνεται κάθε φορά που τα στοιχεία δεν ταιριάζουν μεταξύ τους. Μπορεί να έχει γίνει κάποιο λάθος.

Έτσι και πάλι, μια καλή λύση είναι να δώσετε λίγο χρόνο και να ελέγξετε τις σκέψεις σας με τη βοήθεια άλλων. Σε αυτή την περίπτωση, η δημιουργία ομάδων εστιασμένης συζήτησης με μέλη της κοινότητας και η πραγματοποίηση συνεντεύξεων με άτομα που

[17] Giddens. An, 2013. *The Consequences of Modernity*, Wiley & Sons, New York.

είναι ειδικοί στο θέμα που ερευνάτε θα ήταν ιδανικές περιπτώσεις ελέγχου της πραγματικότητας.

Promoting common values, inclusion, civic engagement, and participation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Reference: 2020-1-DE02-KA227-ADU-008316

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:

ΙΟ1 ΠΡΟΤΥΠΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η δευτερογενής έρευνα αποσκοπεί στον εντοπισμό των ιδιαιτεροτήτων και των προκλήσεων του περιβάλλοντος της χώρας κάθε εταίρου σύμφωνα με τους κύριους στόχους του έργου.

Η ίδια μεθοδολογία μπορεί να ακολουθηθεί από μελλοντικούς τελικούς χρήστες, με ελαφρώς διαφοροποιημένες ερωτήσεις/απαιτήσεις.

Περιλαμβάνει 4 ερωτήσεις ανοικτού τύπου που συνιστούμε να συμπληρωθούν εν συντομία.

Στο τέλος του εγγράφου κάθε εταίρος θα πρέπει να προσθέσει τις παραπομπές χρησιμοποιώντας το σύστημα APA. Η ίδια παραπομπή θα πρέπει να χρησιμοποιείται και για την αναφορά των πηγών μέσα στο κείμενο (για οδηγίες παρακαλούμε δείτε στο τέλος του εγγράφου).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. **Παρακαλούμε παραθέστε μια σύντομη περιγραφή της περιοχής στην οποία δραστηριοποιείστε (τοπικό επίπεδο) / όχι πάνω από 5.000 χαρακτήρες- με κενά.**

Για παράδειγμα: Πόλη ή περιφέρεια, πληθυσμός, σύνθεση, τοπικές ιδιαιτερότητες, τοπική παραγωγή, κρατικές δομές, πρόσφατα ιστορικά στοιχεία κ.λπ.

2. **Υπάρχουν τοπικές ιδιαιτερότητες και προκλήσεις που αφορούν τους κατοίκους της περιοχής σας, την οργάνωσή σας και τον δήμο; Περιγράψτε αυτές τις ιδιαιτερότητες και προκλήσεις διεξοδικά και συνοπτικά με βάση έγκυρες πηγές. Προσθέστε όλες τις παραπομπές χρησιμοποιώντας την παραπομπή APA / όχι πάνω από 9.000 χαρακτήρες-διαστήματα**

Για παράδειγμα: εξτρεμισμός, περιβαλλοντικά ζητήματα, ζητήματα ψυχικής υγείας, απομόνωση, χαμηλό οικονομικό επίπεδο, βία, εγκληματικότητα, χαμηλό μορφωτικό επίπεδο κ.λπ.

3. **Υπάρχουν πρωτοβουλίες για την άμβλυνση αυτών των προκλήσεων; / όχι περισσότεροι από 6.000 χαρακτήρες-διαστήματα**

Για παράδειγμα: δημόσιος ή/και ιδιωτικός τομέας, κοινωνία των πολιτών, προγράμματα, έρευνες ή/και καλές πρακτικές σε τοπικό επίπεδο κ.λπ.

Μόνο για τους εταίρους: Σε περίπτωση υφιστάμενων ερευνών ή/και ορθών πρακτικών, παρακαλείστε να παράσχετε έναν σύνδεσμο για καθεμία από αυτές (κατά προτίμηση στην αγγλική γλώσσα).

	Τίτλος της πρωτοβουλίας και σύντομη περιγραφή / όχι περισσότεροι από 500 χαρακτήρες-διαστήματα	Σύνδεσμος
1		
2		
3		
	Σε περίπτωση περισσότερων από 3 συνδέσμων, προσθέστε γραμμές παρακάτω	

4. **Σε ποιο βαθμό οι προαναφερθείσες ιδιαιτερότητες και προκλήσεις επηρεάστηκαν από την κρίση που προκάλεσε ο COVID-19; / όχι περισσότεροι από 3.000 χαρακτήρες-διαστήματα**

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Οδηγός για παραπομπές APA: https://www.mendeley.com/guides/apa-citation-guide

Promoting common values, inclusion, civic engagement and participation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Project Reference: 2020-1-DE02-KA227-ADU-008316

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΙΟ1: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΝΕΟΛΑΙΑ

Τμήμα	Αρ. ερώτησης	Είδος ερώτησης *υποχρεωτικό	Ερώτηση	Απάντηση(εις)
Προσωπικά στοιχεία	1	Σύντομη απάντηση (κείμενο)	Όνομα και επώνυμο	
	2	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα γέννησης	
	3	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα διαμονής	
	4	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Πόλη διαμονής	
	5	Ημερομηνία*	Ημερομηνία γέννησης	
	6	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Φύλο	
	7	Πολλαπλής επιλογής*	Τρέχον επίπεδο εκπαίδευσης	Μη τυπική εκπαίδευση/βιωματική μάθηση
				Υποχρεωτική εκπαίδευση
				Λύκειο
				Τεχνική Σχολή
				Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση

				Πτυχίο Πανεπιστημίου (ΑΕΙ - ΤΕΙ)
				Μεταπτυχιακή εκπαίδευση (μεταπτυχιακό, διδακτορικό, μεταδιδακτορικό)
	8	Πολλαπλής επιλογής*	Επαγγελματική κατάσταση	Άνεργος
				Φοιτητής
				Σε πρακτική άσκηση
				Εθελοντής
				Απασχολούμενος σε μερική απασχόληση
				Απασχολούμενος σε πλήρη απασχόληση
				Αυτοαπασχολούμενος/Ελεύθερος επαγγελματίας
Τοπικό πλαίσιο	9	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κύριες προκλήσεις σε τοπικό πλαίσιο (μέχρι τρεις)	Δυσκολία στην εύρεση εργασίας ή ευκαιρίας για εργασία
				Οικονομική κρίση
				Εκπαίδευση (π.χ. εκπαιδευτικό σύστημα)
				Μεταναστευτική/προσφυγική κρίση
				Πολιτική κατάσταση
				Έλλειψη ευκαιριών για τους καλλιτέχνες και τον δημιουργικό τομέα
				Περιβάλλον/Κλιματική αλλαγή
				Στέγαση
				Δημιουργία και διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων
				Εγκληματικότητα
				Προσωπική αυτονομία
				Υγεία
				Κοινωνική συνοχή
				Άλλο …….
	10	Παράγραφος	Εάν έχετε	

		(κείμενο)	επηρεαστεί από κάποια από τις προαναφερθείσες προκλήσεις, παρακαλούμε εξηγείστε με συντομία	
	11	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κατά τη γνώμη σας, ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες εμποδίζουν την ενεργό συμμετοχή των ντόπιων σε τοπικές δράσεις που σχετίζονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και την εμπλοκή στα κοινά; (μέχρι δύο)	Έλλειψη πληροφοριών
				Καχυποψία απέναντι στους διοργανωτές
				Έλλειψη σχετικών εκπαιδευτικών ευκαιριών
				Έλλειψη εμπειρίας και δεξιοτήτων
				Έλλειψη κοινωνικών σχέσεων/φίλων
				Έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος/στις αρχές
				Προσωπική ανασφάλεια
				Η πεποίθηση ότι τίποτα δεν θα αλλάξει, ακόμη κι αν συμμετέχουν
				Έλλειψη χρόνου
				Η μη απεύθυνση στις ανάγκες τους
				Άλλο …….
	12	Παράγραφος (κείμενο)	Παρακαλούμε μοιραστείτε μαζί μας σύντομα ένα περιστατικό ή μια προσωπική εμπειρία που σας ενθάρρυνε να αναλάβετε δράση πάνω σε ένα πρόβλημα που υπάρχει στο τοπικό σας πλαίσιο	

	13	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Παρακαλούμε γράψτε μέχρι πέντε λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με τα κοινωνικά ζητήματα στο τοπικό σας περιβάλλον	
Προσανατολισμένες στην κοινότητα	14	Πολλαπλής επιλογής*	Σε ποια ομάδα ανήκετε;	Νέος (16-30 ετών)
				Εκπαιδευτής, εκπαιδευτικός, εμψυχωτής
				Εκπρόσωπος κοινωνικού οργανισμού
				Εργαζόμενος στην κοινωνική εργασία
				Εθελοντής σε πρόγραμμα νεολαίας
				Ακαδημαϊκός, ερευνητής, ειδικός
				Διαμορφωτής πολιτικής/δημόσιος υπάλληλος
				Άλλο ……
	15	Γραμμικής κλιμακας*	Μέσα στα 3 τελευταία χρόνια, έχουν ποτέ περιοριστεί οι δραστηριότητές σας από εξωτερικούς παράγοντες;	1 Ποτέ
				2 Σπάνια
				3 Κάποιες φορές

				4 Συχνά
				5 Πάντα
	16	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κατά τη γνώμη σας, ποια από τα παρακάτω είναι τα κύρια προβλήματα για τη νεολαία σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι τρία)	Ανεργία
				Περιορισμένες ευκαιρίες εκπαίδευσης
				Κοινωνική αποξένωση
				Περιορισμένες τοπικές ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη
				Έλλειψη συλλογικού οράματος και ισχυρών ενώσεων μεταξύ των νέων
				Άνιση πρόσβαση στη διαμόρφωση πολιτικής
				Έλλειψη ελευθερίας της έκφρασης
				Συμφραζόμενα της πανδημίας
				Έλλειψη περιβαλλοντικής/βιώσιμης κουλτούρας
				Ευκαιρίες και εμπόδια στη χρήση του δημόσιου χώρου
				Άνιση κοινωνική εκπροσώπηση στο δημόσιο λόγο
				Ρατσισμός, bullying και βία
				Κατάχρηση εξουσίας από κρατικούς θεσμούς
				Άλλο …….
	17	Παράγραφος (κείμενο)*	Πώς επηρεάστηκε η κατάσταση από τον covid-19;	

	18	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Ποιες από τις παρακάτω λύσεις πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι δύο)	Ανάπτυξη συλλογικοτήτων νέων
				Δημόσιες χρηματοδοτήσεις για την ανάπτυξη της νεολαίας
				Ανάπτυξη κέντρων νεότητας
				Συνδημιουργία των κανονισμών για τη χρήση των δημόσιων χώρων
				Συνεργασία με άτομα και οργανισμούς που υποστηρίζουν την ισότητα και τη συμπερίληψη
				Δράσεις ευαισθητοποίησης/ακτιβισμός για τη βιώσιμη ανάπτυξη
				Επίσημη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής
				Εστίαση σε πιο τοπική κλίμακα και σύνδεση/συνεργασία μεταξύ των ποικίλων τοπικών διαστάσεων για δράση σε παγκόσμιο επίπεδο
				Άλλο …….
	19	Παράγραφος (κείμενο)	Σημειώσεις και σχόλια	

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Τμήμα	Αρ. ερώτησης	Είδος ερώτησης *υποχρεωτικό	Ερώτηση	Απάντηση(εις)
Προσωπικά στοιχεία	1	Σύντομη απάντηση (κείμενο)	Όνομα και επώνυμο	
	2	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα γέννησης	
	3	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα διαμονής	
	4	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Πόλη διαμονής	
	5	Ημερομηνία*	Ημερομηνία γέννησης	
	6	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Φύλο	
	7	Πολλαπλής επιλογής*	Τρέχον επίπεδο εκπαίδευσης	Μη τυπική εκπαίδευση/βιωματική μάθηση
				Υποχρεωτική εκπαίδευση
				Λύκειο
				Τεχνική Σχολή
				Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
				Πτυχίο Πανεπιστημίου (ΑΕΙ - ΤΕΙ)
				Μεταπτυχιακή εκπαίδευση (μεταπτυχιακό, διδακτορικό, μεταδιδακτορικό)

	8	Πολλαπλής επιλογής*	Επαγγελματική κατάσταση	Άνεργος
				Φοιτητής
				Σε πρακτική άσκηση
				Εθελοντής
				Απασχολούμενος σε μερική απασχόληση
				Απασχολούμενος σε πλήρη απασχόληση
				Αυτοαπασχολούμενος/Ελεύθερος επαγγελματίας
Τοπικό πλαίσιο	9	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κύριες προκλήσεις σε τοπικό πλαίσιο (μέχρι τρεις)	Δυσκολία στην εύρεση εργασίας ή ευκαιρίας για εργασία
				Οικονομική κρίση
				Εκπαίδευση (π.χ. εκπαιδευτικό σύστημα)
				Μεταναστευτική/προσφυγική κρίση
				Πολιτική κατάσταση
				Έλλειψη ευκαιριών για τους καλλιτέχνες και τον δημιουργικό τομέα
				Περιβάλλον/Κλιματική αλλαγή
				Στέγαση
				Δημιουργία και διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων
				Εγκληματικότητα
				Προσωπική αυτονομία
				Υγεία
				Κοινωνική συνοχή
				Άλλο …….
	10	Παράγραφος (κείμενο)	Εάν έχετε επηρεαστεί από κάποια από τις προαναφερθείσες προκλήσεις, παρακαλούμε εξηγείστε με	

			συντομία	
	11	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κατά τη γνώμη σας, ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες εμποδίζουν την ενεργό συμμετοχή των ντόπιων σε τοπικές δράσεις που σχετίζονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και την εμπλοκή στα κοινά; (μέχρι δύο)	Έλλειψη πληροφοριών
				Καχυποψία απέναντι στους διοργανωτές
				Έλλειψη σχετικών εκπαιδευτικών ευκαιριών
				Έλλειψη εμπειρίας και δεξιοτήτων
				Έλλειψη κοινωνικών σχέσεων/φίλων
				Έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος/στις αρχές
				Προσωπική ανασφάλεια
				Η πεποίθηση ότι τίποτα δεν θα αλλάξει, ακόμη κι αν συμμετέχουν
				Έλλειψη χρόνου
				Η μη απεύθυνση στις ανάγκες τους
				Άλλο …….
	12	Παράγραφος (κείμενο)	Παρακαλούμε μοιραστείτε μαζί μας σύντομα ένα περιστατικό ή μια προσωπική εμπειρία που σας ενθάρρυνε να αναλάβετε δράση πάνω σε ένα πρόβλημα που υπάρχει στο τοπικό σας πλαίσιο	
	13	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Παρακαλούμε γράψτε μέχρι πέντε λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με τα κοινωνικά ζητήματα στο τοπικό σας περιβάλλον	
Προσανατ	14	Πολλαπλής	Σε ποια ομάδα	Καλλιτέχνης (δημιουργός, περφόρμερ)

ολισμένες στην κοινότητα		επιλογής*	ανήκετε;	Παραγωγός καλλιτεχνικών/πολιτιστικών εκδηλώσεων
				Επικεφαλής μη κερδοσκοπικού πολιτιστικού οργανισμού
				Πολιτιστικός Διαχειριστής/ Καλλιτεχνικός διαχειριστής
				Δάσκαλος, εκπαιδευτής, εμψυχωτής
				Ακαδημαϊκός, ερευνητής, ειδικός
				Διαμορφωτής πολιτικής/δημόσιος υπάλληλος
				Άλλο ……
	15	Γραμμικής κλιμακας*	Μέσα στα 3 τελευταία χρόνια, το εισόδημά σας από εργασία στον πολιτιστικό τομέα αρκούσε από μόνο του για την κάλυψη βασικών εξόδων που σχετίζονται με τη δουλειά σας (ενοίκιο χώρου, εξοπλισμός, εκπαίδευση, μετακίνηση, δικτύωση, προώθηση...);	1 Ποτέ
				2 Σπάνια
				3 Μερικές φορές
				4 Συχνά
				5 Πάντα
	16	Πολλαπλής επιλογής με	Κατά τη γνώμη σας, ποια από τα	Αστάθεια, έλλειψη μισθών και συμβολαίων απασχόλησης

		περισσότερες από μια απαντήσεις*	παρακάτω είναι τα κύρια προβλήματα για τη βιωσιμότητα του καλλιτεχνικού τομέα σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι τρία)	Διαθεσιμότητα καλλιτεχνικής εκπαίδευσης
				Διαθεσιμότητα χώρων εργασίας και εξοπλισμού
				Ότι η τέχνη δεν θεωρείται επάγγελμα
				Έλλειψη συλλογικού οράματος και ισχυρών ενώσεων
				Έλλειψη προβολής/αναγνωρισιμότητας της καλλιτεχνικής δημιουργίας
				Άνιση πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία, διανομή, προώθηση, πωλήσεις
				Έλλειψη ελευθερίας στη δημιουργία (προσαρμογή της δημιουργίας σε πλαίσια προκειμένου να πετύχει καλύτερη χρηματοδότηση ή ορατότητα)
				Η πανδημία επιτάχυνε/διόγκωσε προϋπάρχουσες τάσεις (επισφάλεια, ανισότητες, ψηφιακά εργαλεία)
				Υψηλό κόστος δημιουργίας φιλικής προς το περιβάλλον
				Αλλαγές στη χρήση του χώρου (δημόσιου ή ιδιωτικού) εξαιτίας των συμφραζόμενων της πανδημίας
				Άλλο …….
	17	Παράγραφος (κείμενο)*	Πώς επηρεάστηκε η κατάσταση από τον covid-19;	
	18	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Ποιες από τις παρακάτω λύσεις πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση σε τοπικό	Επαγγελματική δικτύωση, συνεργασία και ανάπτυξη συλλογικοτήτων
				Εκπαίδευση σχετικά με εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης και την κοστολόγηση της καλλιτεχνικής παραγωγής

			επίπεδο; (μέχρι δύο)	Επίσημη (κρατική) ρύθμιση της επαγγελματικής δραστηριότητας
				Παροχή δημόσιων χώρων για καλλιτεχνική δημιουργία, έκθεση, παρουσίαση
				Συμπληρωματικότητα και συνεργασία με ειδικούς και επαγγελματίες στη χρήση ψηφιακών μέσων/εργαλείων
				Να γνωρίζουμε πώς να είμαστε φιλικοί προς το περιβάλλον σε κάθε βήμα της δημιουργικής διαδικασίας
				Συμμετοχή του κοινού στη δημιουργική διαδικασία
				Εστίαση σε πιο τοπική κλίμακα και σύνδεση/συνεργασία μεταξύ των ποικίλων τοπικών διαστάσεων για δράση σε παγκόσμιο επίπεδο
				Άλλο ……
	19	Παράγραφος (κείμενο)*	Σημειώσεις και σχόλια	

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Τμήμα	Αρ. ερώτησης	Είδος ερώτησης *υποχρεωτικό	Ερώτηση	Απάντηση(εις)
Προσωπικά στοιχεία	1	Σύντομη απάντηση (κείμενο)	Όνομα και επώνυμο	
	2	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα γέννησης	
	3	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα διαμονής	
	4	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Πόλη διαμονής	
	5	Ημερομηνία*	Ημερομηνία γέννησης	
	6	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Φύλο	
	7	Πολλαπλής επιλογής*	Τρέχον επίπεδο εκπαίδευσης	Μη τυπική εκπαίδευση/βιωματική μάθηση
				Υποχρεωτική εκπαίδευση
				Λύκειο
				Τεχνική Σχολή
				Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
				Πτυχίο Πανεπιστημίου (ΑΕΙ - ΤΕΙ)
				Μεταπτυχιακή εκπαίδευση (μεταπτυχιακό, διδακτορικό, μεταδιδακτορικό)

	8	Πολλαπλής επιλογής*	Επαγγελματική κατάσταση	Άνεργος
				Φοιτητής
				Σε πρακτική άσκηση
				Εθελοντής
				Απασχολούμενος σε μερική απασχόληση
				Απασχολούμενος σε πλήρη απασχόληση
				Αυτοαπασχολούμενος/Ελεύθερος επαγγελματίας
Τοπικό πλαίσιο	9	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κύριες προκλήσεις σε τοπικό πλαίσιο (μέχρι τρεις)	Δυσκολία στην εύρεση εργασίας ή ευκαιρίας για εργασία
				Οικονομική κρίση
				Εκπαίδευση (π.χ. εκπαιδευτικό σύστημα)
				Μεταναστευτική/προσφυγική κρίση
				Πολιτική κατάσταση
				Έλλειψη ευκαιριών για τους καλλιτέχνες και τον δημιουργικό τομέα
				Περιβάλλον/Κλιματική αλλαγή
				Στέγαση
				Δημιουργία και διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων
				Εγκληματικότητα
				Προσωπική αυτονομία
				Υγεία
				Κοινωνική συνοχή
				Άλλο …….
	10	Παράγραφος (κείμενο)	Εάν έχετε επηρεαστεί από κάποια από τις προαναφερθείσες προκλήσεις, παρακαλούμε εξηγείστε με συντομία	

	11	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κατά τη γνώμη σας, ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες εμποδίζουν την ενεργό συμμετοχή των ντόπιων σε τοπικές δράσεις που σχετίζονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και την εμπλοκή στα κοινά; (μέχρι δύο)	Έλλειψη πληροφοριών
				Καχυποψία απέναντι στους διοργανωτές
				Έλλειψη σχετικών εκπαιδευτικών ευκαιριών
				Έλλειψη εμπειρίας και δεξιοτήτων
				Έλλειψη κοινωνικών σχέσεων/φίλων
				Έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος/στις αρχές
				Προσωπική ανασφάλεια
				Η πεποίθηση ότι τίποτα δεν θα αλλάξει, ακόμη κι αν συμμετέχουν
				Έλλειψη χρόνου
				Η μη απεύθυνση στις ανάγκες τους
				Άλλο …….
	12	Παράγραφος (κείμενο)	Παρακαλούμε μοιραστείτε μαζί μας σύντομα ένα περιστατικό ή μια προσωπική εμπειρία που σας ενθάρρυνε να αναλάβετε δράση πάνω σε ένα πρόβλημα που υπάρχει στο τοπικό σας πλαίσιο	
	13	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Παρακαλούμε γράψτε μέχρι πέντε λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με τα κοινωνικά ζητήματα στο τοπικό σας περιβάλλον	
Προσανατ	14	Πολλαπλής	Σε ποια ομάδα	Μετανάστης, αιτών άσυλο, πρόσφυγας

ολισμένες στην κοινότητα		επιλογής*	ανήκετε;	Δάσκαλος, εκπαιδευτής, εμψυχωτής
				Εκπρόσωπος κοινωνικού οργανισμού
				Εργαζόμενος σε κοινωνική εργασία
				Εθελοντής σε κοινωνικό έργο
				Ακαδημαϊκός, ερευνητής, ειδικός
				Διαμορφωτής πολιτικής/δημόσιος υπάλληλος
				Άλλο ……
	15	Γραμμικής κλιμακας*	Μέσα στα 3 τελευταία χρόνια, έχετε βιώσει περιορισμούς από εξωτερικούς παράγοντες στις δραστηριότητες/ευκαιρίες συμπερίληψης;	1 Ποτέ
				2 Σπάνια
				3 Μερικές φορές
				4 Συχνά
				5 Πάντα
	16	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες	Κατά τη γνώμη σας, ποια από τα παρακάτω είναι τα	Ανεργία
				Περιορισμένες ευκαιρίες εκπαίδευσης

		από μια απαντήσεις*	κύρια προβλήματα για τους μετανάστες, αιτούντες άσυλο και πρόσφυγες σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι τρία)	Κοινωνική αποξένωση
				Περιορισμένες τοπικές ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη
				Έλλειψη δεσμών με την τοπική κοινότητα
				Άνιση πρόσβαση στη διαμόρφωση πολιτικής
				Έλλειψη ελευθερίας της έκφρασης
				Συμφραζόμενα της πανδημίας
				Διαμονή
				Ευκαιρίες και εμπόδια στη χρήση του δημόσιου χώρου
				Άνιση κοινωνική εκπροσώπηση στο δημόσιο λόγο
				Ρατσισμός, μισαλλοδοξία, στερεότυπα
				Κατάχρηση εξουσίας από κρατικούς θεσμούς
				Έλλειψη ενημέρωσης για τους κρατικούς κανονισμούς/νομικό πλαίσιο για το μεταναστευτικό
				Έλλειψη πολιτισμικής διαμεσολάβησης
				Άλλο …….
	17	Παράγραφος (κείμενο)*	Πώς επηρεάστηκε η κατάσταση από τον covid-19;	
	18	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Ποιες από τις παρακάτω λύσεις πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση σε τοπικό	Ανάπτυξη συλλογικοτήτων μεταναστών
				Δημόσιες χρηματοδοτήσεις για τη συμπερίληψη μεταναστών
				Ευκαιρίες συμπεριληπτικής εκπαίδευσης

			επίπεδο; (μέχρι δύο)	Επαγγελματική εκπαίδευση, διασύνδεση με την αγορά εργασίας
				Συνεργασία με άτομα και οργανισμούς που υποστηρίζουν την ισότητα και τη συμπερίληψη
				Ενίσχυση αντι-ρατσιστικής συνειδητοποίησης, ακτιβισμός
				Επίσημη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής
				Εστίαση σε πιο τοπική κλίμακα και σύνδεση/συνεργασία μεταξύ των ποικίλων τοπικών διαστάσεων για δράση σε παγκόσμιο επίπεδο
				Άλλο …….
	19	Παράγραφος (κείμενο)*	Σημειώσεις και σχόλια	

ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Τμήμα	Αρ. ερώτησης	Είδος ερώτησης *υποχρεωτικό	Ερώτηση	Απάντηση(εις)
Προσωπικά στοιχεία	1	Σύντομη απάντηση (κείμενο)	Όνομα και επώνυμο	
	2	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα γέννησης	
	3	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Χώρα διαμονής	
	4	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Πόλη διαμονής	
	5	Ημερομηνία*	Ημερομηνία γέννησης	
	6	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Φύλο	
	7	Πολλαπλής επιλογής*	Τρέχον επίπεδο εκπαίδευσης	Μη τυπική εκπαίδευση/βιωματική μάθηση
				Υποχρεωτική εκπαίδευση
				Λύκειο
				Τεχνική Σχολή
				Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
				Πτυχίο Πανεπιστημίου (ΑΕΙ - ΤΕΙ)
				Μεταπτυχιακή εκπαίδευση (μεταπτυχιακό, διδακτορικό, μεταδιδακτορικό)

	8	Πολλαπλής επιλογής*	Επαγγελματική κατάσταση	Άνεργος
				Φοιτητής
				Σε πρακτική άσκηση
				Εθελοντής
				Απασχολούμενος σε μερική απασχόληση
				Απασχολούμενος σε πλήρη απασχόληση
				Αυτοαπασχολούμενος/Ελεύθερος επαγγελματίας
Τοπικό πλαίσιο	9	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κύριες προκλήσεις σε τοπικό πλαίσιο (μέχρι τρεις)	Δυσκολία στην εύρεση εργασίας ή ευκαιρίας για εργασία
				Οικονομική κρίση
				Εκπαίδευση (π.χ. εκπαιδευτικό σύστημα)
				Μεταναστευτική/προσφυγική κρίση
				Πολιτική κατάσταση
				Έλλειψη ευκαιριών για τους καλλιτέχνες και τον δημιουργικό τομέα
				Περιβάλλον/Κλιματική αλλαγή
				Στέγαση
				Δημιουργία και διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων
				Εγκληματικότητα
				Προσωπική αυτονομία
				Υγεία
				Κοινωνική συνοχή
				Άλλο …….
	10	Παράγραφος (κείμενο)	Εάν έχετε επηρεαστεί από κάποια από τις προαναφερθείσες προκλήσεις, παρακαλούμε εξηγείστε με συντομία	

	11	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες από μια απαντήσεις*	Κατά τη γνώμη σας, ποιοι από τους παρακάτω παράγοντες εμποδίζουν την ενεργό συμμετοχή των ντόπιων σε τοπικές δράσεις που σχετίζονται με την ιδιότητα του ενεργού πολίτη και την εμπλοκή στα κοινά; (μέχρι δύο)	Έλλειψη πληροφοριών
				Καχυποψία απέναντι στους διοργανωτές
				Έλλειψη σχετικών εκπαιδευτικών ευκαιριών
				Έλλειψη εμπειρίας και δεξιοτήτων
				Έλλειψη κοινωνικών σχέσεων/φίλων
				Έλλειψη εμπιστοσύνης στο κράτος/στις αρχές
				Προσωπική ανασφάλεια
				Η πεποίθηση ότι τίποτα δεν θα αλλάξει, ακόμη κι αν συμμετέχουν
				Έλλειψη χρόνου
				Η μη απεύθυνση στις ανάγκες τους
				Άλλο …….
	12	Παράγραφος (κείμενο)	Παρακαλούμε μοιραστείτε μαζί μας σύντομα ένα περιστατικό ή μια προσωπική εμπειρία που σας ενθάρρυνε να αναλάβετε δράση πάνω σε ένα πρόβλημα που υπάρχει στο τοπικό σας πλαίσιο	
	13	Σύντομη απάντηση (κείμενο)*	Παρακαλούμε γράψτε μέχρι πέντε λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με τα κοινωνικά ζητήματα στο τοπικό σας περιβάλλον	
Προσανατ	14	Πολλαπλής	Σε ποια ομάδα	Άτομο με αναπηρία

ολισμένες στην κοινότητα		επιλογής*	ανήκετε;	Εκπαιδευτής, εκπαιδευτικός
				Εκπρόσωπος κοινωνικού οργανισμού
				Εργαζόμενος στην κοινωνική εργασία, βοηθός
				Εθελοντής σε κοινωνικό πρόγραμμα, βοηθός συγγενή
				Ακαδημαϊκός, ερευνητής, ειδικός
				Διαμορφωτής πολιτικής/δημόσιος υπάλληλος
				Άλλο ……
	15	Γραμμικής κλιμακας*	Μέσα στα 3 τελευταία χρόνια, έχει ποτέ περιοριστεί η ισότιμη κοινωνική συμμετοχή σας από εξωτερικούς παράγοντες;	1 Ποτέ
				2 Σπάνια
				3 Μερικές φορές
				4 Συχνά
				5 Πάντα
	16	Πολλαπλής επιλογής με περισσότερες	Κατά τη γνώμη σας, ποια από τα παρακάτω είναι τα	Πρόσβαση σε δημόσιους χώρους, κτιριακές εγκαταστάσεις, μέσα μεταφοράς

		από μια απαντήσεις*	κύρια προβλήματα για τα άτομα με αναπηρία σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι τρία)	Περιορισμένες προσβάσιμες και συμπεριληπτικές ευκαιρίες εκπαίδευσης
				Κοινωνική αποξένωση
				Ανεργία
				Έλλειψη συλλογικού οράματος και ισχυρών ενώσεων ατόμων με αναπηρία
				Άνιση πρόσβαση στη διαμόρφωση πολιτικής
				Έλλειψη ελευθερίας της έκφρασης
				Συμφραζόμενα της πανδημίας
				Έλλειψη προσωπικών βοηθών
				Περιορισμένες τοπικές ευκαιρίες για προσωπική ανάπτυξη
				Άνιση κοινωνική εκπροσώπηση στο δημόσιο λόγο
				Ρατσισμός, μισαλλοδοξία, στερεότυπα
				Κατάχρηση εξουσίας από κρατικούς θεσμούς
				Έλλειψη ενημέρωσης για τους κρατικούς κανονισμούς/νομικό πλαίσιο για την αναπηρία
				Η πεποίθηση ότι τα εμπόδια προκαλούνται από τις βλάβες και όχι από την κοινωνία
				Έλλειψη δημόσιας επίγνωσης σχετικά με τα διαφορετικά είδη αναπηρίας
				Άλλο …….
	17	Παράγραφος (κείμενο)*	Πώς επηρεάστηκε η κατάσταση από τον covid-19;	
	18	Πολλαπλής επιλογής με	Ποιες από τις παρακάτω λύσεις	Δημόσιες χρηματοδοτήσεις για τη συμπερίληψη και την προσβασιμότητα

		περισσότερες από μια απαντήσεις*	πιστεύετε ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν την κατάσταση σε τοπικό επίπεδο; (μέχρι δύο)	Συμπεριληπτικές και προσβάσιμες ευκαιρίες εκπαίδευσης
				Επαγγελματική εκπαίδευση, διασύνδεση με την αγορά εργασίας
				Συνεργασία με άτομα και οργανισμούς που υποστηρίζουν την ισότητα και τη συμπερίληψη
				Ενίσχυση της δημόσιας συνειδητοποίησης, ακτιβισμός
				Επίσημη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής
				Εστίαση σε πιο τοπική κλίμακα και σύνδεση/συνεργασία μεταξύ των ποικίλων τοπικών διαστάσεων για δράση σε παγκόσμιο επίπεδο
				Άλλο …….
	19	Παράγραφος (κείμενο)*	Σημειώσεις και σχόλια	

Promoting common values, inclusion, civic engagement and participation

Co-funded by
the European Union

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Αριθμός έργου: 2020-1-DE02-KA227-ADU-008316

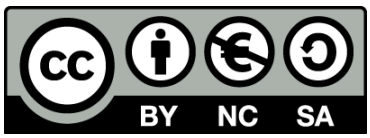

© 2023. Αυτό το έργο αδειοδοτείται με άδεια *CC NC SA 4.0*